

***ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ***

***ΗΜΕΡΙΔΑ
«ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ»***

ΤΕΤΑΡΤΗ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ 2010

Κος ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ:

Να σας καλησπερίσω. Μια ιδιαίτερη καλησπέρα σε δύο τέως συναδέλφους μου, μάλλον ο ένας είναι προκάτοχός μου στην Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων και τώρα παλιός συνάδελφος, ο κος Κουκουλόπουλος και ο Άρης ο Σπηλιωτόπουλος. Αυτονόητο ότι συμβρεθήκαμε και στα έδρανα του Κοινοβουλίου.

Και να σας ευχαριστήσω κύριε Παπαντωνίου για την πρόσκλησή σας.

Το θέμα της μετανάστευσης είναι εξαιρετικά πολυδιάστατο και σύνθετο. Τόσο ως προς τη διαχείρισή του όσο και ως προς την αντιμετώπιση των επιπτώσεών του που αντιμετωπίζονται στην κοινωνική, στην οικονομική αλλά και πολεοδομική οργάνωση και λειτουργία των πόλεων.

Για την προσέγγιση του θέματος θα πρέπει να υπάρξει κοινή αντίληψη όλων των εμπλεκομένων φορέων, σαφής γνώση της κατάστασης και βεβαίως ολοκληρωμένη και ξεκάθαρη πολιτική και στρατηγική, κατά την άποψή μου δεν υπήρξε ποτέ εις τον τόπο μας.

Θα πρέπει, λοιπόν, να συμφωνήσουμε ότι το πρόβλημα των μεταναστών είναι διακρατικό, ευρωπαϊκό, εθνικό και ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Η ενσωμάτωση δεν είναι εύκολος στόχος. Οι αποτελεσματικές λύσεις απαιτούν κάτι περισσότερο από μια καλή πολιτική. Απαιτούν κυρίως καλή διακυβέρνηση.

Η Αθήνα είναι η πρωτεύουσα που βιώνει τις επιδράσεις του μεταναστευτικού φαινομένου με την ασύγκριτα μεγαλύτερη ένταση από οποιαδήποτε άλλη πρωτεύουσα της Ευρώπης. Αυτό δεν το λέω εγώ, το λένε οι ευρωπαϊκές στατιστικές οι επίσημες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε εποχή οικονομικής κρίσης ο φόβος ανταγωνισμού στην εύρεση εργασίας στρέφει τους τοπικούς πληθυσμούς ενάντια στους μετανάστες αυξάνοντας την κοινωνική αναταραχή.

Πρώτιστο μέλημα είναι η διαχείριση των νόμιμων μεταναστών και οι δράσεις των τοπικών κοινωνιών πρέπει να στοχεύουν στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Η αδυναμία συγκέντρωσης αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων δυσχεραίνει τη χάραξη πολιτικών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο. Μπορεί να γνωρίζουμε κατά προσέγγιση πόσοι είναι οι νόμιμοι μετανάστες, ουδείς γνωρίζει σε αυτό τον τόπο πόσοι είναι οι παράνομοι μετανάστες.

Απευθυνόμαστε σε ομάδες ανθρώπων με διαφορετικούς πολιτισμούς, παραδόσεις, έθιμα, αναλφάβητους σε πολύ μεγάλο ποσοστό, κυρίως οι προερχόμενοι από την κεντρική Αφρική και από τις περιοχές Αφγανιστάν, Ιράκ και Ιράν, γεγονός που επιβάλλει προσαρμογή των υπηρεσιών και προετοιμασία των τοπικών κοινωνιών να δεχθούν αλλαγές.

Και τέλος, η κατακόρυφη αύξηση του αριθμού των μεταναστών που εισέρχονται στην Ελλάδα ιδιαιτέρως από το 2008 και μετά, δημιουργεί μια αρνητική συνθήκη, αλλοιώνει πλέον την εικόνα, τη λειτουργία και τις συνθήκες διαβίωσης σε οποιαδήποτε πόλη άρα και στην Αθήνα και πυροδοτεί αντιδράσεις.

Θα ήθελα σε πολύ σύντομο διάστημα να σας πω κάτι το οποίο βρήκα στο ιστορικό αρχείο της πόλης της Αθήνας. Ελάχιστοι γνωρίζουν ότι η νεότερη ιστορία των Αθηνών είναι στενά συνδεδεμένη με τα μεταναστευτικά και προσφυγικά ρεύματα.

Στη μικρή ακόμα κωμόπολη ακουμπούσαν τις ελπίδες τους οι εκατοντάδες φουσταλενοφόροι αγωνιστές της επανάστασης του '21 οι οποίοι γυρνούσαν ρακένδυτοι στους χωματόδρομους της τότε πόλης, κωμόπολης στην ουσία, αναζητώντας ένα κομμάτι ψωμί. Ενώ από αυτούς τους πρόσφυγες της επανάστασης στην ουσία δημιουργήθηκε και εποίκιστηκε ο Πειραιάς.

Το ίδιο έγινε και στους δύο ξεσηκωμούς της Κρήτης. Το 1866 και το 1897, όταν χιλιάδες γυναικόπαιδα για τους γνωστούς λόγους κατέκλυσαν την Αθήνα και το επίνειό της. Αντίστοιχη εικόνα, αυτό οι παλαιότεροι το ενθυμήστε, καταγράφεται και μετά την Μικρασιατική Καταστροφή όταν εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες ακούμπησαν τις ελπίδες τους στην Αθήνα κατά κύριο λόγο προκαλώντας το μεγαλύτερο στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετώπισαν τα Βαλκάνια στη σύγχρονη ιστορία τους. Όχι η Ελλάδα, τα Βαλκάνια στη σύγχρονη ιστορία τους.

Ο πληθυσμός της Αττικής αυξήθηκε κατά 68% μέσα σε μια εβδομάδα. Ενώ στην Αθήνα και στον Πειραιά δημιουργήθηκαν 46 νέοι

οικισμοί. Σας αναφέρω τους πιο γνωστούς. Νέα Ιωνία, Βύρωνας, Νέα Σμύρνη, Καισαριανή, Ασύρματος Φιλοπάππου και άλλοι.

Ακολούθησε το φαινόμενο της εσωτερικής μετανάστευσης τη δεκαετία του '50 και του '60 και έφτασε μέχρι τις μέρες μας. Σε όλες τις φάσεις λοιπόν των πληθυσμιακών εισροών κομβικός υπήρξε ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης και η θεσμική λειτουργία των δήμων.

Ενδεικτικά θα σας πω μερικά πράγματα για την πόλη μας. Από πριν τις εκλογές του '06 στο πρόγραμμα που είχαμε φτιάξει υπήρχε ειδικός άξονας δράσης με τίτλο «ζούμε μαζί με τους μετανάστες». Και σε εφαρμογή αυτής της δέσμευσής μας καταρτίστηκε ολοκληρωμένο δίκτυο υπηρεσιών και υποδομών για τους περίπου 150.000 νόμιμους μετανάστες που ζουν στα όρια του Δήμου Αθηναίων.

Επαναλαμβάνω, δεν γνωρίζω να σας πω πόσοι είναι οι μη νόμιμοι μετανάστες διότι καμία κρατική υπηρεσία δεν γνωρίζει να μου το πει.

Δημιουργήσαμε πρωτοποριακές και ανοιχτές υποδομές για ανοιχτά συστήματα ώστε να απαλειφθούν οι επιπτώσεις από την πολυπληθή παρουσία των μεταναστών. Ξεκινήσαμε συνεργασία με την εκκλησία υλοποιώντας το μεγαλύτερο σε ολόκληρη την Ευρώπη μέχρι σήμερα πρόγραμμα ανοιχτής σίτισης, 4.000 μερίδες ημερησίως.

Εδώ θέλω να κάνω μια παρένθεση. Πριν 10 μέρες περίπου συνάντησα τον κ. Χρυσοχοϊδη και με χαρά σας λέω ότι τελικώς η συνεργασία αρχίζει να λειτουργεί, το βλέπετε τις τελευταίες μέρες σε ότι αφορά την ασφάλεια στην πόλη. Και του είπα ότι θα έπρεπε να δώσετε μετάλλιο εις το κέντρο Σίτισης και Αστεγών του Δήμου της Αθήνας όχι υπό την έννοια της φιλανθρωπίας. Υπό την έννοια της συμβολής του στο να υπάρχει σε χαμηλό επίπεδο η μικροεγκληματικότητα ακόμα.

Γιατί αυτοί οι 4.000 άνθρωποι εάν πεινούσαν αντιλαμβάνεσθε, δεν είναι κατ' ανάγκη απατεώνες όλοι αυτοί οι άνθρωποι, η πείνα είναι ο κακός σύμβουλος. Και δεν είναι μόνο η σίτιση. Είναι το κοινωνικό φαρμακείο που δημιουργήσαμε και τους δίνουμε δωρεάν φάρμακα.

Είναι η αθηναϊκή αγορά που φτιάξαμε και τους δίνουμε δωρεάν ένδυση δύο φορές το χρόνο, χειμερινά και καλοκαιρινά. Μόνο πέρυσι

διαθέσαμε και ευχαριστώ τον Εμπορικό Σύλλογο 150 τόνους ενδυμάτων κατά κύριο λόγο σε αυτούς τους ανθρώπους.

Φτιάξαμε μηχανισμούς ενημέρωσης για την αποτροπή εξάπλωσης μολυσματικών ασθενειών. Ξεκινήσαμε ήδη εκστρατεία για την Ηπατίτιδα Β ιδιαίτερα στα παιδιά και στις νεότερες γενιές των μεταναστών.

Όπως γνωρίζετε, λειτουργούμε πολύγλωσσο ραδιοφωνικό πρόγραμμα από τον ΑΘΗΝΑ 9,84 ο οποίος εκπέμπει σε 14 γλώσσες. Η τελευταία η οποία μπήκε είναι τα κινέζικα. Παρόμοιο πρόγραμμα και παρόμοιος ραδιοσταθμός δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο. Όχι στην Ευρώπη, πουθενά σε ολόκληρο τον κόσμο.

Αποκαταστάθηκε η επικοινωνία αλλοδαπών διοίκησης, μόνο το 2009 εξυπηρετήθηκαν 100.000 άνθρωποι από τη διεύθυνση και το Κέντρο Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών. Δεν ξέρω μετά το νόμο του κ. Ραγκούση περί προσλήψεων αν αυτό θα εξακολουθεί να υφίσταται πλέον.

Ιδρύθηκε το διαπολιτισμικό κέντρο. Λειτουργήσε το Συμβούλιο Μεταναστών και υλοποιούνται προγράμματα ένταξης, αυτά που υπαινίχθηκε ο κος Παπαντωνίου, αλλοδαπών όπως η μαμά μαθαίνει ελληνικά, 250 μητέρες εκπαιδεύτηκαν το '08 και άλλες τόσες το '09.

Προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού για ενήλικες αλλοδαπούς με διδασκαλία και επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία. Δύο κύκλοι σπουδών το '08 και άλλοι δύο το '09.

Προγράμματα μαθητών ελληνικής γλώσσας και ιστορίας για 800 μητέρες μετανάστριες. Το 25% των παιδιών που φιλοξενούνται στους παιδικούς σταθμούς του Δήμου από τα 6.000, μπορείτε να υπολογίσετε πόσα είναι, είναι παιδιά μεταναστών τελείως δωρεάν.

Και τέλος, προγράμματα απασχόλησης στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο Δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου για μετανάστριες και μετανάστες.

Υποβλήθηκε το 2009 στο Υπουργείο Εξωτερικών σε συνεργασία με τον διεθνή οργανισμό μετανάστευσης πιλοτικό πρόγραμμα για την οικονομική στήριξη των μεταναστών που επιθυμούν την επιστροφή στις χώρες τους. Πληροφορήθηκα ότι αυτό το πρόγραμμα υλοποιείται τώρα από την ΕΛΛΑΣ.

Ξεκίνησε επίσημη συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία και δημιουργήθηκε ειδική υπηρεσία κοινωνικής στήριξης για περιπτώσεις προσφύγων και αιτούντων άσυλο.

Και τέλος, απλουστεύτηκαν οι διαδικασίες και μειώθηκαν οι χρόνοι για την έκδοση πιστοποιητικών για αυτούς που τα δικαιούνται από το Δήμο από 27 ημέρες σε 6 έως 7 ημέρες.

Και βεβαίως μεριμνάμε για την απάλυνση των επιπτώσεων από την υπερσυγκέντρωση μεταναστών στο ιστορικό κέντρο και τις γειτονιές της πόλης με σειρά μεγάλων και μικρών παρεμβάσεων. Ο χρόνος δεν επιτρέπει να τις αναφέρω όλες. Στην περιοχή του Ψυρρή, στο Μεταξουργείο, στον Άγιο Παντελεήμονα. Στην αντιμετώπιση στο βαθμό που μπορούμε, τελευταία έχουμε και τη συνδρομή και της επίσημης πολιτείας γιατί χρειάζεται η Ελλάδα και το ΣΔΟΕ μαζί του παράνομου εμπορίου.

Και βεβαίως επιχειρήσεις καθαριότητας στους άθλιους τόπους στους οποίους στοιβάζονται ακόμη πληρώνοντας το νόνο, γιατί έχουν νόνο και αυτοί, όχι ανά ημέρα, ανά δωρο για να κοιμούνται.

Όλα αυτά τα οποία ακούσατε γίνονται χωρίς ούτε ένα ευρώ από την εκάστοτε Κυβέρνηση. Δεν αναφέρομαι στην παρούσα και η προηγούμενη το ίδιο ήταν.

Τα κάνει η τοπική Αυτοδιοίκηση για να λέτε και να ακούτε και τα καλά της τοπικής Αυτοδιοίκησης από τους δικούς της πόρους και από την κρατική επιχορήγηση για άλλους σκοπούς. Και βεβαίως και ευχαριστώ πάρα πολύ από εσάς τους ιδιώτες που άλλος σε είδος, άλλος σε εθελοντική εργασία και άλλος εις χρήμα βοηθά για να στηθούν αυτές (...)

Είτε κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν, είτε νομίζουν ότι είναι υπουργεία κάποιου άλλου κράτους πλην της Προστασίας του Πολίτη γιατί εμένα μου αρέσει να λέω και τα καλά, που εδώ και ένα μήνα όπως σας είπα έχει αρχίσει μια συνεργασία.

Και τελευταίως και με το Υπουργείο Περιβάλλοντος όπου έχει αναλάβει να αναπλάσει σε σχέδια που εμείς δώσαμε 3 μεγάλες πλατείες μεταξύ των οποίων η πρώτη του Αγίου Παντελεήμονος εξαιτίας των γνωστών προβλημάτων τα οποία υπάρχουν εκεί.

Το κατ' εξοχήν αρμόδιο Υπουργείο από το οποίο πέρασα και εγώ, το Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης απουσιάζει παντελώς.

Ρωτώ και ξανά ρωτώ δημοσίως να μου πουν πόσους άστεγους κοιμίζονται.

Γιατί ο Δήμος της Αθήνας εκτός των άλλων, ξέχασα να σας το πω, έχει νοικιασμένα δυο ξενοδοχεία όπου φιλοξενεί 200 ανθρώπους ανά 15νθημερο. Το Σεπτέμβριο θα εγκαινιάσει το δικό του ξενοδοχείο των φτωχών από δωρεάν κτίριο που μας δόθηκε και μετετράπη.

Να μου πουν το αρμόδιο Υπουργείο πόσους ταΐζουν την ημέρα. Σας λέω, ούτε έναν. Να μου πουν πόσους περιθάλπουν. Καλύτερα είναι να φύγει ο τίτλος και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ας μείνει το Υγείας όπου εκεί ο καθένας μπορεί να έχει την άποψή του.

Αλλά στο και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καλύτερα ο τίτλος να φύγει. Γιατί εγώ δεν βλέπω καμία ούτε αλληλεγγύη ούτε κοινωνική.

Και θέλω να κλείσω λέγοντάς σας κάτι. Εγώ πρωτομίλησα για το πρόβλημα που θα έρθει στην Ελλάδα το 1997. Στο συνέδριο τότε της Πολιτικής Άνοιξης στην οποία ήμουνα μέλος. Και είχα προδιαγράψει τι θα συμβεί. Και είχα προτείνει και συγκεκριμένα μέτρα.

Την επομένη ημέρα που μίλησα σε εκείνο το συνέδριο υπήρχαν δισταγμοί στις περισσότερες εφημερίδες με τίτλο ο Λεπέν της Ελλάδος. Αυτοί ήταν οι τίτλοι, «ο Λεπέν της Ελλάδος». Επειδή είπα τα αυτονόητα τα οποία τώρα τα λέμε ως επισημάνσεις. Και είπα πρέπει να τα προλάβουμε.

Σήμερα λοιπόν, σας ξανά κρούω τον κώδωνα του κινδύνου για δυο πράγματα. Η σύνθεση είναι αυτή που ακούσατε από τον κ. Παπαντωνίου. Δεν είναι πλέον από τις τέως ανατολικές χώρες. Εκεί και έχει κοπάσει το ρεύμα αλλά και όσοι ήσαν έχουν ενσωματωθεί, πέραν του ότι αρκετές από αυτές είναι πλέον μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι από πάμφτωχους ανθρώπους από την κεντρική Αφρική και τα βόρεια της Ασίας, αναλφάβητους, φανατικούς μουσουλμάνους και κυρίως χωρισμένοι στις δύο αιρέσεις τους.

Εγώ τα βράδια προχωρώ με τα πόδια στους δρόμους της πόλης μου και έχω εικόνα δική μου. Δεν περιμένω να την μάθω από τις εφημερίδες.

Τα γεγονότα που βλέπετε επίφαση έχουν τις πόρνες και τα ναρκωτικά, υπάρχει και αυτό το πρόβλημα. Είναι οι θρησκευτικές αντιθέσεις τους που τους κάνουν να δέρνονται μεταξύ τους. Και όταν

παρουσιαστεί η επίσημη αστυνομία τότε ενώνονται και στρέφονται εναντίον της αστυνομίας. Αυτή είναι η πραγματικότητα για όποιον θέλει να τη δει.

Το θέμα δεν είναι πρόβλημα Αθήνας, είναι πρόβλημα Ελλάδας και είναι πρόβλημα Ευρώπης. Και είναι εθνικό το θέμα. Χωρίς να το αναλύω περισσότερο διότι εμένα δεν μου αρέσουν ούτε οι λαϊκισμοί ούτε οι κραυγές προκειμένου να προσεταιριστώ κάποιους επιπλέον σταυρούς ενόψει των εκλογών. Εάν ήθελα να το κάνω μπορώ να το κάνω και πάρα πολύ καλά μάλιστα και καλύτερα από αυτούς που νομίζουν ότι το κάνουν καλά.

Και το δεύτερο είναι ότι πρέπει η επίσημη πολιτεία και όλες οι πολιτικές δυνάμεις οφείλουν να καθίσουν σε ένα τραπέζι και να πάρουν μια κοινή απόφαση όταν λένε μεταναστευτική πολιτική και μάλιστα κοινή μεταναστευτική πολιτική, τι εννοούν. Να μας το εξηγήσουν και κυρίως να το εφαρμόσουν.

Και κυρίως να εφαρμόσουν ένα σκέλος από αυτό. Το είχα πει στον προηγούμενο πρωθυπουργό, τον νυν δεν μπόρεσα να τον δω αλλά το είπα σε 2-3 υπουργούς, των Εσωτερικών, τον κ. Χρυσοχοϊδη. Επιτέλους πρέπει η Ελλάδα να δώσει να καταλάβει η Ευρώπη ότι αποτελούμε το νοτιότερο σύνορό της. Άρα έχει υποχρέωση να το προστατεύει.

Δεύτερον, να την ενημερώσουμε ότι αυτές οι χιλιάδες που ακούσατε χρόνο που εισέρχονται, κατά 80% εισέρχονται από τα παράλια της Τουρκίας. Όχι διότι τους ξεφεύγουν, τους βοηθούν κιόλας. Αυτή είναι η αλήθεια και πρέπει να τη λέμε.

Επομένως πρέπει και η Τουρκία να καταλάβει αλλά και η Ευρώπη ότι δεν εννοείται συνέχιση συνομιλιών για ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς η Τουρκία να σέβεται το ευρωπαϊκό δίκαιο και τις διεθνείς υποχρεώσεις της.

Υποτίθεται ότι έχει υπογράψει σύμφωνο επαναπροώθησης. Εάν κατάλαβα καλά και από τον Πρωθυπουργό και από τον κ. Χρυσοχοϊδη μόνο το 10% δέχεται να γυρίσουν πίσω.

Έτυχε το προηγούμενο σαββατοκύριακο, τώρα προχθές, ήμουνα για προσωπική μου κοινωνική υπόθεση στον Έβρο. Στο ξενοδοχείο που έμενα έμεναν οι άντρες της ΦΡΟΝΤΕΞ. Έπιασα κουβέντα μαζί τους, έμαθα πολλά και χρήσιμα πράγματα.

Πιάνονται, χώροι υποδοχής δεν υπάρχουν όπως ξέρετε, ελάχιστοι και αυτοί οι οποίοι είναι ντροπή για ένα ευρωπαϊκό κράτος οι περισσότεροι εξ αυτών. Διότι νόμιμοι ή μη νόμιμοι μετανάστες, άνθρωποι είναι. Και ούτε μπορούμε να ακολουθήσουμε πρακτικές Μπερλουσκόνι, είτε να τους πνίγουμε στο πέλαγος είτε να τους βάζουμε σε τρένα και να τους πετάμε από εδώ και από εκεί.

Και επειδή δεν υπάρχουν αυτοί οι χώροι όλοι έρχονται στην Αθήνα μετά, όπου η μεγάλη πόλη τους διασφαλίζει όπως νομίζουν την ανωνυμία άρα την ασφάλεια.

Και επισημαίνω επειδή βλέπω εδώ το φίλο μου τον κ. Φωκά, όχι ότι τον αφορά άμεσα, δεν τον αφορά καθόλου γιατί ξέρω πως λειτουργεί τα ξενοδοχεία του. Απλά ως ειδικότητα το λέω.

Ακούστε, και θα το πω όσο μπορώ πιο περιεκτικά και χωρίς πολλές λεπτομέρειες. Πολλοί από αυτούς τους ανθρώπους τους χρησιμοποιούμε εμείς οι μορφωμένοι και πολιτισμένοι δυτικοί στις δουλειές μας. Βεβαίως ανασφάλιστους τους περισσότερους εξ αυτών και αφού είναι ανασφάλιστοι και χωρίς βιβλιάριο υγείας.

Εκεί που πρέπει έχω ενημερώσει ποια είναι τα πορίσματα και οι μελέτες του Πανεπιστημίου Αθηνών και του ΚΕΛΠΝΟ για την αύξηση φυματίωσης, ηπατίτιδας και κάτι άλλο που υπάρχει.

Δεν είναι επομένως μόνο το ότι οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν τα δικαιώματά τους. Δεν είναι επομένως μόνο η τεράστια εισφοροδιαφυγή στα ταμεία σε μια εποχή που ψάχνουμε το ευρώ με το κιάλι.

Είναι και θέμα δημόσιας υγείας που εύχομαι ποτέ να μην προκύψει σε μεγαλύτερη ένταση, γιατί εάν προκύψει σας το λέω σήμερα πλέον ως γιατρός όχι ο Δήμαρχος, θα δείτε τέτοια φαινόμενα ρατσισμού που θα προέρχονται από φόβο όχι ότι ο Έλληνας είναι ρατσιστής, που δεν θα μπορούμε να τα συγκρατήσουμε.

Σε μια εποχή μάλιστα που το θέμα της κοινωνικής συνοχής λόγω των άλλων γνωστών θεμάτων κρέμεται σε μια κλωστή. Σε μια απολύτως κλωστή.

Το κάθε κόμμα, λοιπόν, μπορεί να έχει την άποψή του για το πώς πρέπει να φερθούμε στους μετανάστες. Μπορεί να έχει την άποψή του με το αν τα μέτρα που παίρνει η Κυβέρνηση είναι σωστά ή μη σωστά σε σχέση με την οικονομική κρίση.

Κανείς όμως δεν δικαιούται να μην έχει κοινή άποψη και κοινή αντίληψη ότι πρέπει να φτιάξουμε ένα σύμφωνο εσωτερικής κοινωνικής συνοχής για την πατρίδα μας μέσα στο οποίο εντάσσεται και το θέμα το οποίο συζητάμε σήμερα. Διότι εάν αυτό δεν το φτιάξουμε θα δούμε φαινόμενα στους δρόμους που θα ωχριούν μπροστά τα όσα έχετε δει να περνάει η Αθήνα από τα γνωστά καλά παιδιά των Εξαρχείων.

Και δεν θα είναι από τα παιδιά των Εξαρχείων, θα είναι από απελπισμένους ανθρώπους. Ελάτε να δείτε πως έχει αλλάξει η σύνθεση των ανθρώπων που έρχονται στα γεύματα σίτισης του Δήμου Αθηναίων.

Βεβαίως ακόμα η πλειοψηφία είναι μετανάστες, παιδιά που είναι σε ουσίες αλλά εδώ και 2-3 μήνες παρουσιάζονται γέροντες και γερόντισσες συνταξιούχοι που στις 20 του μηνός έχει τελειώσει η πενιχρά σύνταξη και έρχονται να πάρουν το φαγητό, το φρούτο και τη Coca Cola και επειδή ντρέπονται να το φάνε εκεί, το παίρνουν και πάνε στο σπίτι. Δεν είναι ούτε καν άστεγοι.

Και για να φτάσει ο Έλληνας να πάει να στηθεί στην ουρά σε συσσίτιο δημόσιο ο οποίος είναι περήφανος άνθρωπος, αντιλαμβάνεσθε τι μπορεί να συμβαίνει αυτό το πράγμα. Δεν μπορεί να κάνουμε ότι δεν βλέπουμε.

Και πρέπει να σας πω ότι νιώθω πολύ μεγάλη υπερηφάνεια, δεν είναι μόνο ο Δήμος της Αθήνας, είναι και άλλοι δήμοι σε μικρότερη βεβαίως έκταση, δεν έχουν τη δυνατότητα, τις υποδομές εν πάση περιπτώσει, που λειτουργούν προς την κατεύθυνση πραγμάτων και προγραμμάτων όπως αυτά που ακούσατε.

Αλλά πόσο θα αντέξουν και οι δήμοι; Έτσι και να κλείσω με αυτό και να τσιγκλήσω το φίλο μου τον Πάρη τον Κουκουλόπουλο, θέλω να ξέρετε ότι φέτος η χρηματοδότηση των δήμων ο κεντρικός προϋπολογισμός όχι άλλα πράγματα, είναι μειωμένος κατά 1 δις ευρώ. Δεν ξέρω στα χαρτιά ο Καλλικράτης θα ξεκινήσει στις 2 Ιανουαρίου, δεν ξέρω πόσοι δήμοι θα υπάρχουν για να ξεκινήσουν τον Καλλικράτη στις 2 Ιανουαρίου.

Πρέπει λοιπόν χωρίς κραυγές, χωρίς φανατισμούς αλλά με προβληματισμό ο καθένας και η κάθε μία και όσο πιο πάνω είναι αυτονόητο είναι ότι η ευθύνη και η υποχρέωση είναι μεγαλύτερη, να

κάνουμε ότι μπορούμε. Και σας το λέω όχι για αυτούς τους ανθρώπους κατά κύριο λόγο, και για αυτούς, αλλά κυρίως για την κοινωνική συνοχή του τόπου μας.

Εγώ αγωνιώ ιδιαίτερος για αυτά τα πράγματα κυρίως τους τελευταίους μήνες που έχω αρχίσει να βλέπω πράγματα τα οποία δεν τα έβλεπα τα προηγούμενα τρία χρόνια.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ και εύχομαι του χρόνου αν ξαναγίνει να είναι καλύτερα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Θα ήθελα να καλέσω στο βήμα τον κύριο Πάρη Κουκουλόπουλο.

Κος ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ για την πρόσκληση, αγαπητέ Πρόεδρε, Δήμαρχε, αρχηγού παρόντος πάσα αρχή παυσάτω. Εμείς αν προσφωνούμε τον Δήμαρχο με βάση τη νοοτροπία μέσα στις πόλεις που είμαστε, έχουν τελειώσει οι χαιρετισμοί και τα καλωσορίσματα.

Εγώ λοιπόν γύρισα ανάποδα την εισήγησή μου γιατί παρακολούθησα με πολύ προσοχή τις δύο εισηγήσεις και νομίζω πως καλό θα ήταν να ξεκινήσουμε μέχρι να έρθει και ο Υπουργός γιατί έχουν δοθεί πάρα πολλά ερεθίσματα.

Λοιπόν, πάρα πολύ γρήγορα κάνω μια διαπίστωση που την είπε και ο κος Παπαντωνίου στην αρχή ότι προφανώς το μεταναστευτικό δεν πρωτοεμφανίζεται στην Ελλάδα, έχει προφανώς την αυθεντική του υπόσταση ως πρόβλημα σήμερα και τέθηκαν πάρα πολλές παράμετροι, ωστόσο δεν πρωτοεμφανίζεται στην Ελλάδα.

Να προσπεράσω γρήγορα απαντώντας γιατί νομίζω και το ακροατήριο σε μεγάλο βαθμό συμφωνεί με αυτό, έτσι θέλω να πιστεύω, θα αναζητήσουμε και εδώ ελληνική ιδιαιτερότητα ή όχι; Απλά να θυμίσω ότι όσες φορές το πράξαμε τα τελευταία χρόνια χάσαμε, όχι κατά κανόνα, χάσαμε.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει από την άλλη μεριά ότι δεν πρέπει κανείς για να οικοδομήσει μια σοβαρή πολιτική ότι θα πρέπει να αποφύγει, του εναντίον θα πρέπει να επιδιώξει να στοιχειοθετήσει αυτή την πολιτική πάνω σε συγκεκριμένα δεδομένα.

Γιατί είναι ένα σφάλμα που συχνά το κάνουμε στην Ελλάδα. Προσπαθούμε να μεταφέρουμε πολιτικές χωρίς να δούμε ιδιαίτερες πλευρές που μπορεί να υπάρχουν σε ότι αφορά τη σύνθεση των

ρευμάτων, πάρα πολύ σημαντικό. Ακούσαμε πολύ σημαντικά πράγματα ήδη στην εισαγωγή σήμερα.

Και τα οποία βέβαια θα οδηγήσουν εκ των πραγμάτων σε πολύ πιο στέρεες πολιτικές. Έτσι λοιπόν, αγαπητέ Γιάννο, χαιρετίζω πραγματικά την πρωτοβουλία του Κέντρου γιατί καλύπτει μια ανάγκη που την κάνει πολλές φορές δραματική ο τρόπος με τον οποίο ασκείται η πολιτική στην Ελλάδα και όλοι καταλαβαίνουμε τι εννοώ. Δεν χρειάζεται νομίζω να μείνω παραπάνω σε αυτό το ζήτημα.

Έτσι λοιπόν σπεύδω να τοποθετηθώ στο πρώτο ζήτημα, γιατί από μια εντελώς άλλη οπτική και λόγω της κρίσης που βιώνουμε έχω διατυπώσει μια ανάλογη άποψη και χαίρομαι ιδιαίτερα γιατί ενισχύθηκε πάρα πολύ και από την τοποθέτηση του Δημάρχου και ήταν και η κεντρική πρόταση του Κέντρου και του κ. Παπαντωνίου στην αρχή.

Ευρωπαϊκή πολιτική. Αν δεν ξεκινήσουμε από εκεί νομίζω ότι η συζήτηση δεν είναι μάταιη φυσικά, αλλά οπωσδήποτε δεν μπορεί να ολοκληρωθεί.

Σε αυτό λοιπόν το σημείο θέλω να πω ότι πιστεύω βαθιά ολοένα και περισσότερο λόγω της κρίσης τους τελευταίους μήνες ότι στην Ελλάδα πια όχι μόνο δεν ταιριάζει αλλά δεν μπορεί κιόλας πια να το κάνει αυτό.

Έχει πάψει ο καιρός που μπορεί να ζητάει και να απαιτεί και να απαιτεί πολύ περισσότερο από τους εταίρους μας. Νομίζω όμως σε μια περίοδο που είμαστε τόσο στριμωγμένοι τόσο δύσκολα, ότι η Ελλάδα επιβάλλεται να απαιτήσει, όχι απλά να ζητήσει και να προτείνει, να απαιτήσει να υπάρξει ένα ευρωπαϊκό χωροταξικό. Με την έννοια που ακριβώς εννοούμε στην Ελλάδα.

Ένα ευρωπαϊκό σχέδιο το οποίο θα αναγνωρίζει και θα δίδει ρόλο σε κάθε γωνιά της Ευρώπης, ποιες χώρες έχουν βιομηχανική παραγωγή και γιατί, ποιες έχουν τουριστικό προορισμό και γιατί, ποιος είναι ο ρόλος μας στον πρωτογενή τομέα κ.ο.κ.

Σε αυτό το χωροταξικό ξεχωριστή θέση προφανώς έχει το ζήτημα του ότι είμαστε πύλη εισόδου. Προφανώς. Και δεν είναι ζήτημα καυγά με την Ευρώπη, διεκδίκησης ή οτιδήποτε άλλο. Είναι αναγνώρισης του αυτονόητου.

Το ζήτημα της ασφάλειας των συνόρων μας και του ζητήματος που πρέπει να τεθεί στην Τουρκία καθώς προχωράνε ή δεν προχωράνε οι διαπραγματεύσεις που έθεσε ο Δήμαρχος νωρίτερα, είναι κεντρικό ζήτημα της Ευρώπης δεν είναι ζήτημα ελληνικό.

Όπως επίσης και η συστηματική μας ενίσχυση όχι τόσο οικονομικά, κυρίως λειτουργικά και πολιτικά ακριβώς γιατί είμαστε πύλη εισόδου είναι κεντρικό σημείο ευρωπαϊκής πολιτικής. Το πρώτο σημείο.

Το δεύτερο σημείο στο οποίο θέλω να τοποθετηθώ γιατί το πιστεύω βαθιά και έχει βέβαια πολλαπλές αποδείξεις σε μικρότερες κοινωνίες από ότι η Αθήνα, έχει να κάνει με το ότι σε αυτό που λέμε απουσία μεταναστευτικής πολιτικής από την Ελλάδα. Αν κάτι απουσιάζει κραυγαλέα είναι η αναγνώριση του ρόλου που μπορεί να έχουν οι τοπικές αρχές. Κάτι που γίνεται σε όλο τον κόσμο με εξαίρεση την Ελλάδα. Στην Ελλάδα αντίθετα έχουμε μόνο πρωτοβουλίες.

Αγαπητέ Δήμαρχε και Πρόεδρε της ΚΕΔΚΕ, ξέρεις πολύ καλά ότι η μια πλευρά της δράσης των τοπικών αρχών είναι ακριβώς αυτή που ανέφερες. Η άλλη όμως πλευρά είναι ότι συχνά-πυκνά οι τοπικές αρχές πρωταγωνιστούν στο να μην υπάρχει ψήγμα καν μεταναστευτικής πολιτικής στον τόπο.

Θυμάσαι και θυμάμαι γιατί είμαστε μαζί στην ΚΕΚΔΕ όταν υπήρξε ένα ενδεχόμενο χωροθέτησης κάποιων χώρων, κάποιων χώρων υποδοχής μεταναστών με σύγχρονους όρους όπως είχαμε κουβεντιάσει με τον Υπουργό Εσωτερικών από συνωνυμίες τοπωνυμίων κλπ. ξεσηκώθηκε το σύμπαν σε όλη την Ελλάδα.

Και εμείς στην Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων είχαμε βρεθεί μεταξύ πολλαπλών πυρών όπου κανένας, όχι κανένας να μην είμαι υπερβολικός γιατί κάποιοι είχαμε ζητήσει να χωροθετηθεί μια τέτοια λειτουργία.

Αυτό δεν το λέω διαπιστωτικά, το λέω σαν μια βαθιά μου πεποίθηση. Πιστεύω ότι σε τοπικό επίπεδο μια επεξεργασμένη εθνικά πολιτική μπορεί να αποδώσει τα μέγιστα. Και υπάρχουν πολλαπλά παραδείγματα σε όλη την Ελλάδα όπου είχαμε χωρίς κραυγές και επικοινωνιακούς εντυπωσιασμούς, είχαμε χειροπιαστά και θεαματικά τελικά αποτελέσματα ενσωμάτωσης μεταναστών με πολύ προωθημένες

βέβαια πρακτικές όπως είναι, μπορώ να σας πω πράγματα που έχω κάνει όχι μόνο εγώ στον τόπο μου τα κάνανε και άλλοι.

Όχι απλά κάναμε μαθήματα ελληνικής γλώσσας στους γονείς αλλά εδώ και χρόνια υπάρχουν πόλεις στην ελληνική περιφέρεια που κάνουν και έχουν δηλαδή το πλεονέκτημα ότι δεν έχουμε αυτή την ποικιλία, την πανσπερμία να πω της προέλευσης όπως έχουμε στην Αθήνα, σε αρκετές περιφερειακές πόλεις –το λέω γιατί φαντάζομαι δεν θα το γνωρίζει το ακροατήριο- έχουμε προχωρήσει σε πρωτοβουλίες όπως:

Μαθήματα γλώσσας, ξανά λέω όχι μόνο στους γονείς, μαθήματα ελληνικής γλώσσας αλλά και μαθήματα μητρικής γλώσσας και εν προκειμένου αλβανικής στα παιδιά γεγονός που έχει λειτουργήσει λυτρωτικά κυριολεκτικά ως προς τη διαδικασία που λέγεται ομαλή ενσωμάτωση χωρίς εξανδραποδισμό και απαλλοτρίωση κάθε στοιχείου που αφορά τη γενέτειρα γη προέλευσης ας πούμε του μετανάστη.

Τέτοιες λοιπόν πολιτικές έχουν αποδώσει και στην Ελλάδα στερούμαστε τέτοιων πολιτικών και νομίζω πως σε τοπικό επίπεδο ασκούνται πολύ αποτελεσματικά.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια για να μην μονοπωλώ το χρόνο, θα πω ότι σε αυτά τα δύο ζητήματα ήθελα να μείνω ιδιαίτερα. Θα πρέπει να κλείσω με την πιο πρόσφατη εμπειρία μου. Δεν ξέρω αν θα μπορέσουμε να κάνουμε κάποιο σχόλιο σε κάποια δεύτερη ανάγνωση. Εγώ κάπως έτσι προετοιμάστηκα. Απλά άλλαξα τη συνέχεια αυτών που ήθελα να πω ακριβώς επειδή είχαμε τα ερεθίσματα από τις δύο εναρκτήριες ομιλίες.

Θέλω να εκφράσω βέβαια τον προβληματισμό μου δημόσια από την τελευταία και σημαντική νομίζω εμπειρία που είχαμε όσοι είμαστε αυτή τη στιγμή στο Κοινοβούλιο και είναι και άλλες συνάδελφοι εδώ, και μάλιστα είναι από τους συναδέλφους και η κυρία Ζούνη και η κυρία Ραγκούση, Νταλάρα που δεν φύγαμε στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Αναφέρομαι στην παροχή ψήφου στους μετανάστες σε τοπικό επίπεδο καταρχήν στις τοπικές εκλογές. Ένα πολύ γενναίο βήμα που έκανε η Κυβέρνηση και επιβεβλημένο.

Εγώ λοιπόν θέλω να σας εκφράσω ως παλιός βέβαια στους θεσμούς αλλά νεοεκλεγμένος βουλευτής, θέλω να εκφράσω τον

προβληματισμό μου γιατί είναι ένα νομοσχέδιο που αρκετοί από εμάς δεν χάσαμε στη συζήτηση ούτε ένα δευτερόλεπτο.

Θέλω να εκφράσω τον προβληματισμό μου για τις ιδιαίτερα φοβικές προσεγγίσεις που υπάρχουν μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο, γεγονός που δεν επιτρέπει στο να διαμορφώσουμε μια σύγχρονη πολιτική μεταναστευτική χωρίς υπερβολές φυσικά από τη μια μεριά. Γιατί το ζήτημα της ασφάλειας και των συνόρων και των κοινωνιών όποιος το υποτιμά νομίζω πράττει μέγα σφάλμα.

Αλλά από την άλλη όποιος προσπαθεί να βάλει νερό στο κρασί σοβαρών πολιτικών ενσωμάτωσης όπως είναι η παροχή του δικαιώματος ψήφου, τα ζητήματα της υγειονομικής περίθαλψης με το βιβλιάριο υγείας που έθεσε εμφαντικά ο Δήμαρχος ή το ζήτημα μιας σύγχρονης πολιτικής ενσωμάτωσης που είναι άκρως φιλική με το ζήτημα της γλώσσας που ανέφερα ως παράδειγμα.

Αν δεν διαμορφώσουμε μια τέτοια σοβαρή μεταναστευτική πολιτική παράλληλα με μια σοβαρή πολιτική ασφάλειας και των συνόρων και των κοινωνιών νομίζω πως λιγότερα μπορούμε να περιμένουμε από μια διαδικασία στην οποία δεν έχουμε κανένα λόγο να σταθούμε αρνητικά γιατί έχει ακριβώς τις διαστάσεις που τέθηκαν νομίζω από τον οικοδεσπότη της σημερινής εκδήλωσης, τον οποίο για μια ακόμα φορά ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ κύριε Κουκουλόπουλε. Κύριε Σπηλιωτόπουλε, έχετε το λόγο.

Κος ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο του Κέντρου Ερευνών Προοδευτικής Πολιτικής, να καλωσορίσω τον Δήμαρχο, τους συναδέλφους, τους κυρίους καθηγητές και όλους εσάς που έχετε σήμερα την ευγενή καλοσύνη να συμμετέχετε σε αυτή την ημερίδα.

Ακούγοντας τους δύο προλαλήσαντες αισθάνομαι υποχρεωμένος να κάνω μια σειρά από επισημάνσεις. Η πρώτη επισήμανση είναι ότι το πρόβλημα δεν είναι τωρινό. Το πρόβλημα ξεκινάει πράγματι, το υπονόησε ο Δήμαρχος πριν στην τοποθέτησή του, από την δεκαετία του '90 και μετά.

Οφείλω δε να ομολογήσω ότι σε μια χρονιά ήταν '91 με '92, είχε αλλάξει τελείως η όψη της Αθήνας. Το θυμάμαι χαρακτηριστικώς γιατί είχα φύγει ένα καλοκαίρι για Αγγλία όπου έκανα τις μεταπτυχιακές μου σπουδές και εκείνο το καλοκαίρι ήταν και το τελευταίο καλοκαίρι που συμμετείχα στα πολιτικά πηγαδάκια της πλατείας Ομονοίας. Ένα πολιτικό ευγενές σπορ εκείνης της εποχής.

Και μέσα σε μια χρονιά, όταν επανήλθα δηλαδή το καλοκαίρι του '92 για διακοπές στην Ελλάδα πήγα στην Ομόνοια με λαχτάρα να βρω φίλους να συζητήσουμε και πάλι στα πηγαδάκια της Ομόνοιας τα τρέχοντα πολιτικά ζητήματα και ανακάλυψα ότι σε μια χρονιά είχαν εξαφανιστεί όλοι οι Έλληνες. Ήσαν μόνο μετανάστες.

Και μάλιστα στο στέκι που συνήθως καθόμουν, παρήγγειλα πάλι το γνωστό καφέ, τότε δυστυχώς είχα το ελάττωμα να καπνίζω, διαπίστωσα κάποιους μετανάστες τρέχοντας να έρχονται πάνω μου να παίρνουν το καφέ και τα τσιγάρα. Ήταν η πρώτη κλοπή η οποία είχε και μη ουσιαστικό περιεχόμενο.

Από εκείνο το σημείο και μετά είχε αλλάξει όλος ο χάρτης της Αθήνας.

Επισήμανση δεύτερη. Συζητάμε πάρα πολλές φορές και αισθανόμαστε ότι όλα τα προβλήματα είναι γύρω από την Ελλάδα ή μόνο για την Ελλάδα. Θα παρακολουθήσατε, όσοι παρακολουθήσατε, τις βρετανικές εκλογές που είναι πρόσφατες.

Για πρώτη φορά στην ιστορία της Βρετανίας έγιναν μια σειρά από τηλεοπτικά debates αντίστοιχα με αυτά που μας είχαν συνηθίσει στις αμερικάνικες εκλογές. Είδαμε για πρώτη φορά τους 3 υποψηφίους, τον Πρόεδρο των Συντηρητικών, τον Πρόεδρο των Εργατικών, τον Πρόεδρο των Φιλελευθέρων να αντιπαρατίθενται μεταξύ τους με τη συμμετοχή κοινού που τους έκανε ερωτήσεις σε μια σειρά ζητημάτων.

Το κεντρικότερο ζήτημα, το ζήτημα στο οποίο έγινε η πιο σκληρή αντιπαράθεση μεταξύ τους ήταν το ζήτημα της μεταναστευτικής πολιτικής. Όπου και εκεί και οι 3 υποψήφιοι τότε για την πρωθυπουργία είπαν το αυτονόητο που δεν έχουμε ακούσει από τις σημερινές πολιτικές ηγεσίες ότι κύριοι έχουμε αποτύχει.

Από τη στιγμή που ο αριθμός των παρανόμων μεταναστών εισερχομένων στην Βρετανία διαρκώς και ανεβαίνει, σημαίνει ότι οι

πολιτικές που έχουμε εφαρμόσει έχουν αποτύχει και πρέπει να δούμε από κοινού το πώς μπορούν να επαναπροσδιοριστούν αυτές οι πολιτικές.

Που σημαίνει ότι δεν είναι ζητούμενο από τη δική μας πλευρά απλά και μόνο να λέμε ότι πρέπει να δούμε τη μεταναστευτική πολιτική της Ελλάδας ή να λέμε ότι η μεταναστευτική πολιτική που εφαρμόζεται στη χώρα μας πρέπει να είναι κομμάτι της ευρωπαϊκής πολιτικής, διότι αυτό οι εξελίξεις μας το έχουν δείξει. Οι εξελίξεις μας έχουν προσπεράσει, είναι το κεντρικό ζήτημα με το οποίο ασχολούνται όλες οι ευρωπαϊκές χώρες.

Άρα εκ των πραγμάτων υπάρχει ευρωπαϊκή συζήτηση για το ζήτημα της μετανάστευσης. Είναι άλλο το θέμα αυτό, και εδώ είναι η επισήμανση τρίτη, και άλλο αν τα τελευταία χρόνια η χώρα μας δίνει την αίσθηση ότι είναι μια χώρα που έχει χάσει το βηματισμό της γιατί είμαστε οι μοναδικοί που δεν γνωρίζουμε πόσοι περίπου παράνομοι μετανάστες υπάρχουν.

Πόσες πραγματικά θέσεις εργασίας έχουμε που δεν μπορούν να καλυφθούν από τον ντόπιο εργατικό πληθυσμό και χρειάζεται πράγματι να προσκαλέσουμε φίλους από άλλες χώρες για να καλύψουν τις θέσεις αυτές.

Είμαστε η μοναδική χώρα που δεν γνωρίζει πόσους έχουμε τη δυνατότητα να απορροφήσουμε χωρίς να διαταραχθεί (...)

Σύστημα υγείας και αυτό το κόστος του συστήματος υγείας ποιος το πληρώνει, πώς επιμερίζεται και πώς μπορούμε στοιχειωδώς να ανταποκριθούμε στα καθήκοντα τα ανθρωπιστικά που ως κοινωνία με δημοκρατική παράδοση οφείλουμε να έχουμε.

Και είμαστε η μοναδική χώρα η οποία ακόμη και σήμερα αρνείται να δει ότι το πρόβλημα δεν έχει μόνο την όψη της καταστολής έχει και την όψη της πρόληψης.

Και στην πρόληψη δεν έχουμε μόνο να συζητήσουμε για τα σύνορά μας τα οποία όλοι γνωρίζουμε ότι είναι σύνορα που θυμίζουν ξέφραγο αμπέλι και όχι χώρα ευνομούμενη με θεσμούς που να λειτουργούν, αλλά ξέρουμε και οφείλουμε να γνωρίζουμε ότι η αντιμετώπιση του ζητήματος πρέπει να περνάει και από το πόσους αστυνομικούς χρειαζόμαστε, αν χρειαζόμαστε ειδικό σώμα, αυτό έχει κόστος. Ποιος θα πληρώσει το κόστος.

Πως θα αντιμετωπίσουμε ενδεχομένως την εκούσια ή ακούσια συνέργια των ασχολούμενων με τη φύλαξη των συνόρων μας στελεχών. Όλα αυτά είναι ζητήματα που κάποια στιγμή πρέπει να μας απασχολήσουν και να πάψουμε να μιλάμε μόνο γύρω από την περιφέρεια εκπέμποντας ωραία μηνύματα ή από την άλλη πλευρά κάνοντας απλά και μόνο ευχές.

Οι οποίες βεβαίως ευχές είναι σημαντικές, είναι καλοδεχούμενες. Ξέρουμε ότι η κοινωνία μας θα πρέπει να είναι πολυπολιτισμική. Ξέρουμε ότι η κοινωνία μας πρέπει να έχει ανθρωπιστικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα και να αγκαλιάσει είτε παράνομους είτε νόμιμους μετανάστες από τη στιγμή που έτυχε να βρεθούν στη χώρα μας.

Ξέρουμε ότι χρειάζεται να έχουμε χώρους υποδοχής για τους μετανάστες. Αλλά από την άλλη πλευρά οφείλουμε να γνωρίζουμε ότι μια πολιτεία πρέπει επιτέλους να βάλει και συγκεκριμένους κανόνες και να αποθαρρύνει την παράνομη λαθρομετανάστευση και να προστατέψει την κοινωνική συνοχή.

Να λειτουργήσει και προληπτικά αλλά να λειτουργήσει και κατασταλτικά. Διότι η διαφωνία η δική μου είναι ότι οι μηχανισμοί που πληρώνονται από τους φορολογούμενους πολίτες πρέπει και να λειτουργούν.

Εγώ δεν είμαι του δόγματος παραδείγματος χάρη, η αστυνομία αμύνεται ούτε βεβαίως είμαι του δόγματος η αστυνομία επιτίθεται. Είμαι του δόγματος ότι η αστυνομία κάνει τη δουλειά για την οποία την πληρώνει ο Έλληνας φορολογούμενος πολίτης. Και κάθε κατασταλτικός μηχανισμός από τη στιγμή που πληρώνεται από το υστέρημα των φορολογουμένων πολιτικών οφείλει να είναι αποτελεσματικός.

Άρα η πολιτική δεν έχει μόνο ευχές, ούτε πρέπει να εξαντλείται μόνο στην πρόληψη. Η πολιτική μας οφείλει να διατρέχει και να διαπερνά και την καταστολή. Γιατί εκεί βρίσκεται η εφαρμογή και η αποτελεσματικότητα της κάθε πολιτικής.

Πολύ περισσότερο σήμερα που ως κοινωνία δεν έχουμε την πολυτέλεια να καθυστερήσουμε άλλο σε κάποιες αποφάσεις. Πολύ περισσότερο που σήμερα πρέπει να είμαστε λίγο πιο ειλικρινείς με τον εαυτό μας.

Για παράδειγμα το έχω πει πολλές φορές για το θέμα των ναρκωτικών, θα το πω για μια ακόμα φορά. Οφείλουμε να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να πούμε ότι πράγματι, δεν διαγράφουμε καμία Κυβέρνηση. Τουλάχιστον εγώ δεν έχω λειτουργήσει ποτέ ισοπεδωτικά.

Εγώ πιστεύω ότι κάθε Κυβέρνηση που πέρασε σε αυτό τον τόπο έχει προσφέρει και κάτι, λιγότερο ή περισσότερο, μικρότερο ή μεγαλύτερο, σημαντικότερο ή λιγότερο σημαντικό αλλά έχει προσφέρει σε αυτό τον τόπο.

Όμως, από την άλλη πλευρά, ανεξάρτητα τι πρόσφερε η δική μου Κυβέρνηση ή τι προσέφερε η προηγούμενη Κυβέρνηση η Κυβέρνηση Σημίτη ή τι μπορεί να προσφέρει αυτή η Κυβέρνηση σήμερα πρέπει να δεχθούμε ότι η πολιτική που έχουμε ακολουθήσει στο ζήτημα της μετανάστευσης έχει αποτύχει.

Από τη στιγμή που οι λαθρομετανάστες είναι περισσότεροι, από τη στιγμή που οι παράνομοι στη χώρα μας είναι περισσότεροι, από τη στιγμή που οι αριθμοί αυξάνουν και η ποιότητα ελαχιστοποιείται, από τη στιγμή που το κέντρο της Αθήνας έχει αυτή την εικόνα την οποία ζούμε, βιώνουμε, λυπόμαστε για αυτή την εικόνα που βλέπουμε. Δεν είναι η Αθήνα που ξέραμε αυτή. Έχουμε αποτύχει.

Και οφείλουμε με τόλμη να θέσουμε το ζήτημα, πράγματι καλά κάνει το Κέντρο και θέτει τέτοια ζητήματα, χωρίς ταμπού, χωρίς δογματισμούς και να δούμε ποια πολιτική από τη στιγμή που έχει αποτύχει η υφιστάμενη πρέπει να αντικαταστήσει. Και βέβαια αυτή που θα αντικατασταθεί η πολιτική οφείλει να έχει τη μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

Διότι ο λαϊκισμός στη χώρα μας πρυτανεύει. Για εμένα αυτός είναι το μεγαλύτερο σαράκι της δημοκρατίας. Εξαιτίας του λαϊκισμού φτάσαμε εκεί που φτάσαμε. Ελπίζω κάποια στιγμή όλοι μας, οι πολίτες δηλαδή, να διδαχθούμε ότι εξαιτίας του λαϊκισμού πληρώνουμε όσα πληρώνουμε σήμερα.

Και αυτά τα λάθη να μην τα επαναλάβουμε. Να αφήσουμε λοιπόν ωραία συνθήματα και ωραίες ευχές, να δούμε ότι κάναμε λάθος, να δούμε ότι αποτύχαμε, να δούμε τι πρέπει να κάνουμε. Και αυτά τα οποία οφείλουμε να τα κάνουμε να τα κάνουμε με τη μέγιστη δυνατή πολιτική και κοινωνική συναίνεση. Διαφορετικά θα έχει τη

μεγαλύτερη ρωγή που μπορεί να επέλθει ποτέ στην ιστορία μας στην κοινωνική μας συνοχή.

Δεύτερον, πρέπει να δούμε ότι η χώρα μας δεν είναι όπως πολλές φορές λέγεται απλά και μόνο χώρα εισόδου. Είναι πύλη transit. Έρχονται στη χώρα μας γιατί είναι ξέφραγο αμπέλι να μείνουν μέχρι να τακτοποιηθούν. Όσο μπορούν να έχουν πιο νόμιμα χαρτιά και να σηκωθούν να φύγουν να πάνε σε άλλες καλύτερες χώρες.

Και αυτό το φαινόμενο τώρα με τη κρίση θα ενταθεί. Διότι αντιλαμβάνεσθε ότι με την κρίση προφανώς η χώρα μας δεν θα είναι ελκυστική για τους οικονομικά μετανάστες. Εδώ παύει να είναι ελκυστική η χώρα μας για τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό μας. Πολλώ δε μάλλον για τους οικονομικούς μετανάστες.

Δεν φαντάζομαι δηλαδή ξαφνικά να δουν τη χώρα μας ως παράδεισο και να εισρέουν από παντού για να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Όμως η χώρα μας και εξαιτίας του «καλού» νόμου που ψήφισε το ΠΑΣΟΚ για τους μετανάστες αποτελεί μια πύλη διερχομένων. Θα έρθουν, θα τακτοποιηθούν, θα περάσουν κάποιους μήνες ή κάποια χρόνια εδώ, θα πάρουν τα πρώτα ημινόμιμα ή λιγότερο νόμιμα χαρτιά ή νόμιμα τελείως χαρτιά για να μπορέσουν να πάνε μετά στη Γερμανία που είναι το όνειρο, στην Ιταλία, στις δυτικές προηγμένες κοινωνίες προκειμένου εκεί να προκόψουν.

Εκεί λοιπόν είναι ένα ζήτημα. Διότι όσο εμείς «θα τους φιλοξενούμε» πρέπει να δούμε κατά πόσο αυτούς τους ανθρώπους οικονομικά μπορούμε να τους ενισχύσουμε. Δεύτερον, κατά πόσο μπορούμε κοινωνικά να τους ενσωματώσουμε ή αν πρέπει κοινωνικά να τους ενσωματώσουμε. Ποιος θα επιμεριστεί το κόστος το κοινωνικό και το οικονομικό και τέλος αν αξίζει και ο κόπος.

Είναι ζητήματα τα οποία είναι άρρηκτα επίσης συνδεδεμένα με το γεγονός ότι πρέπει να δούμε και ποια είναι η δομή των μεταναστών στην πόλη μας, στην Αθήνα για παράδειγμα. Έχουμε παράνομους μετανάστες από τις δοκιμαζόμενες χώρες της Αφρικής. Εμφύλιους πολέμους, εξαθλιωμένους, κυνηγημένους, κάποιου από αυτούς έχουν έρθει και για λόγους πολιτικούς στην πόλη μας ή στη χώρα μας.

Έχουμε μετανάστες από την Ασία. Έχουμε μετανάστες από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Έχουμε από την κεντρική και

ανατολική Ευρώπη. Έχουμε συγκρούσεις μεταξύ τους πράγματι θρησκευτικές. Έχουμε συγκρούσεις φυλετικές.

Έχουμε, αν θέλετε, όμως και συγκρούσεις που έχουν να κάνουν και με το γεγονός ότι πράγματι σε κάθε γωνιά υπάρχει trafficking. Σε κάθε γωνιά μπορεί να διακρίνει κανείς πόρνες χωρίς κανένα έλεγχο. Γιατί έχω το ίδιο ελάττωμα που έχει και ο Νικήτας ο Κακλαμάνης, περπατάω την πόλη μας.

Και βλέπω ότι πράγματι όλο και προς τα πάνω, προς το κέντρο, έρχονται οι κοπέλες οι οποίες δεν ξέρω αν έχουν χαρτιά δεν έχουν, δεν έχω ασχοληθεί με αυτό. Αλλά εν πάση περιπτώσει προσπαθούν να βγάλουν τα προς το ζην προσφέροντας ερωτικές υπηρεσίες.

Αυτοκίνητα να σταματούν ανεξέλεγκτα, να παίρνουν το «εμπόρευμα» και να φεύγουν. Και διαρκώς αυτό να γίνεται γύρω από τις σχολές. Παλιά αυτό το έβλεπες από την Ομόνοια και κάτω. Τώρα το βλέπεις γύρω από τη νομική σχολή. Τώρα το βλέπεις στη Σκουφά και Ομήρου. Είναι συγκεκριμένες οι πιάτσες. Τις ξέρουμε πού είναι.

Είναι ζήτημα λοιπόν όχι να λέμε μόνο ότι είναι το θέμα των συγκεκριμένων κινήτρων αλλά να δούμε ότι πράγματι στη χώρα μας επειδή δεν υπάρχει αυστηρή νομοθεσία και αποτελεσματικός κατασταλτικός μηχανισμός ανθεί όπως το ακούτε το λέω, το trafficking ανθεί. Είμαστε χώρα που απορροφά τη σύγχρονη ας πούμε σκλαβιά.

Από εκεί και έπειτα, πρέπει να δούμε το πώς γίνεται η πλημμελής αστυνόμευση. Είναι ζήτημα αυτό. Αυτό το ζήτημα δεν απασχολεί όσο και αν ακούγεται ταμπού, δεν απασχολεί μόνο τη χώρα μας. Αυτό το ζήτημα απασχολεί όλες τις κυβερνήσεις όλων των ευρωπαϊκών χωρών. Και βλέπετε ότι γύρω από αυτό το ζήτημα για να μιλήσουμε και λίγο πολιτικά υπάρχει τριγωνοποίηση της πολιτικής ζωής.

Τι εννοώ τριγωνοποίηση πολιτικής ζωής; Ότι διατρέχει το σύνολο του κομματικού συστήματος η αγωνία αυτή σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα διαπερνώντας την παραδοσιακή κάθετη διαχωριστική γραμμή Δεξιά, Κέντρο, Αριστερά.

Διότι αν εγώ σας έλεγα ότι εκείνος που φώναζε για περισσότερους αστυνομικούς ποιος ήταν; Ο εργατικός που ήταν ο Γκόρντον Μπράουν; Ή ο συντηρητικός ο Ντέιβιντ Κάμελ; Η

απάντηση που ενδεχομένως θα έχετε να μου πείτε είναι προφανώς ο συντηρητικός. Λάθος, κυρίες και κύριοι, ο συντηρητικός είναι αυτός που έλεγε να ξαναδούμε την πολιτική και ο Γκόρντον Μπράουν που ήταν Πρωθυπουργός όταν γινόταν το debate έλεγε ψεύδεστε κύριοι, λαϊκίζετε. Πρέπει να πούμε την αλήθεια στον βρετανικό λαό.

Πρέπει να πληρώσει περισσότερους φόρους να πάρουμε περισσότερους αστυνομικούς. Γιατί χωρίς περισσότερους αστυνομικούς δεν μπορούμε να εγγυηθούμε την αποτελεσματική αστυνόμευση. Και για αυτό έχασε.

Όμως αυτό το λέμε σήμερα; Έχουμε το θάρρος να το πούμε; Ότι η πλημμελής αστυνόμευση έχει να κάνει όχι με την κακή εκπαίδευση των αστυνομικών, ή με το γεγονός ότι ενδεχομένως έχουμε κακούς αστυνομικούς που ενδεχομένως, ή γιατί ενδεχομένως το σύστημα των πανελλαδικών δεν βγάζει καλούς αστυνομικούς. Βγάζει παιδιά που θέλανε να πάνε σε άλλες σχολές και ξαφνικά βρέθηκαν να φοράνε τη σχολή του αστυνομικού αυτό δεν σημαίνει ότι έχουν και το κίνητρο να είναι καλοί αστυνομικοί.

Παρόλα αυτά, πρέπει να πούμε ότι ίσως και οι αστυνομικοί δεν φτάνουν. Και αν δεν φτάνουν οι αστυνομικοί σημαίνει τι; Ότι πρέπει να επιβαρυνθούμε. Και βεβαίως τώρα που έχουμε την περιστολή των δημοσίων δαπανών τι ακριβώς κάνουμε; Αλλά δεν γίνεται να έχουμε όμως δυο καρπούζια στην ίδια μασχάλη. Πρέπει κάποια στιγμή να αντιληφθούμε ότι υπάρχουν πράγματα που δεν κόβονται και πράγματα που κόβονται. Αλλά αυτές τις αλήθειες πρέπει να τις πούμε.

Επίσης, θεωρώ ότι όσο τα πράγματα λειτουργούν έτσι όπως λειτουργούν παρ' όλες τις φιλότιμες προσπάθειες που κάνουν οι δήμαρχοι. Ο κος Κουκουλόπουλος ξέρετε δεν είναι μόνο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, διατρέχεται από το σύνδρομο του ανθρώπου που προέρχεται από την Αυτοδιοίκηση.

Εγώ οφείλω να πω ότι φιλότιμες προσπάθειες κάνει η Αυτοδιοίκηση αλλά εγώ βλέπω τις πόλεις να γίνονται σιγά-σιγά γκέτο και να λειτουργούν τα γκέτο. Και η Αυτοδιοίκηση τι ακριβώς κάνει; Θα μου πείτε, μα τώρα βάζεις ερωτηματικά και στην Αυτοδιοίκηση; Βάζω ερωτηματικά και στην αποτελεσματικότητα της Αυτοδιοίκησης.

Γιατί ακούμε την Αυτοδιοίκηση να λέει πόσα καλά και πολλά πράγματα κάνει, ακούμε την Αυτοδιοίκηση να λέει πόσο συμπληρώνει

το κενό της πολιτείας, συμφωνώ. Αλλά δεν μας λέει η Αυτοδιοίκηση τα κάνει για χατίρι του πατέρα και της μάνας της; Δεν πληρώνει ο φορολογούμενος, δεν πληρώνει ο δημότης, δεν εισπράττει; Άρα τι σημασία έχει αν το κάνει το κράτος που πληρώνει ο φορολογούμενος με το Χ φόρο ή το κάνει η δημοτική αρχή που ο φορολογούμενος το πληρώνει πάλι επίσης με άλλο φόρο.

Και το πρόβλημα τελικώς της χώρας μας μήπως δεν είναι η αποκέντρωση που φωνάζει, Πάρη, διαρκώς; Μήπως το πρόβλημα στη χώρα μας είναι η συγκέντρωση της εξουσίας και για αυτό δεν έχουμε καμία αποτελεσματικότητα;

Μήπως είμαστε μικρή χώρα με ελάχιστους κατοίκους για να έχουμε τόσες πολλές αρχές; Δημάρχους, περιφερειάρχες, νομάρχες, συναρμόδια υπουργεία, γενικούς γραμματείς. Μήπως χανόμαστε γύρω από αυτό;

Η Κωνσταντινούπολη, λέω μια πόλη της Τουρκίας, έχει 12.000.000, όση είναι η Ελλάδα είναι μια πόλη της Τουρκίας. Διοικείται από έναν μητροπολίτη δήμαρχο. 12.000.000 διοικούνται από έναν μητροπολίτη δήμαρχο. Εμείς έχουμε όλες αυτές τις αρχές. Έχουμε όμως αποτελεσματικότητα; Ποια είναι η αποτελεσματικότητα; Ότι γίνονται και περισσότερα τα γκέτο;

Ποια είναι η αποτελεσματικότητα ενώ η απορροφητικότητά μας για παράδειγμα να έχει ξεπεράσει το 45 έως 49%; Προσπαθούν να με διακόψουν, τελειώνω όσο μπορώ. Αλλά ξέρετε, τα θέματα αυτά δεν είναι εύκολο να τα διατρέξεις χωρίς να μπαίνεις σε μια λογική επιδερμική αν πράγματι θέλεις να συνεισφέρεις στο δημόσιο διάλογο.

Πρέπει να δούμε λοιπόν, πως γίνονται οι έλεγχοι. Πως ελέγχουμε αυτούς που έχουν νομιμοποιητικά έγγραφα ή όχι. Ποιοι είναι οι φιλήσυχοι και οι νομοταγείς, ποιοι είναι αυτοί που κρύβονται γιατί φοβούνται την απέλαση ή τη σύλληψη. Αν συλληφθούν πού τους βάζουμε;

Μήπως το ότι δεν έχουμε χώρους υποδοχής είναι το άλλοθι να μην συλλαμβάνονται; Και από την άλλη πλευρά, πως προωθούνται; Και πως μέσα σε όλα αυτά τα ζητήματα μπορούμε πράγματι να ασκήσουμε μια διαφορετική μεταναστευτική πολιτική όπου αυτοί που νόμιμα θα βρίσκονται εδώ τουλάχιστον θα μπορέσουν να ενταχθούν στον κοινωνικό ιστό.

Οι νόμιμα εργαζόμενοι και διαμένοντες στην Ελλάδα πρέπει να αντιμετωπίζονται όχι ως ψηφοφόροι, να πάρουμε την ψήφο για αυτό να τους χαϊδεύουμε, αλλά με ίσα δικαιώματα με εμάς, ίσες υποχρεώσεις να ενσωματωθούν στην ελληνική κοινωνία. Η αθηναϊκή κοινωνία είτε μας αρέσει είτε δεν μας αρέσει γίνεται πολυπολιτισμική. Πρέπει να δούμε το θεσμό των σχολειών.

Πρέπει να δούμε πολυπολιτισμικά σχολεία. Πρέπει να ενισχύσουμε την πολυπολιτισμική εκπαίδευση. Πρέπει να ασκήσουμε προοδευτική πολιτική προκειμένου τα παιδιά που θα μεγαλώσουν των μεταναστών να αισθάνονται ότι πάνω από όλα συμμετέχοντας σε υμετέρας παιδείας είναι Έλληνες και αισθάνονται υπερήφανοι και αυτοί γιατί είναι Έλληνες όπως κάποτε κάνανε στις Ηνωμένες Πολιτείες επιτυχώς.

Αλλά άλλο αυτό και άλλο να συνεχίσει η χώρα μας να είναι ξέφραγο αμπέλι δήθεν για να μην κατηγορηθεί ότι είναι λιγότερο ή περισσότερο προοδευτική. Μεταξύ των δύο υπάρχει ουσιαστική διαχωριστική γραμμή.

Sorry αν πήρα περισσότερο χρόνο από αυτόν που μου αναλογεί αλλά σε κάθε περίπτωση θεωρώ αυτή την πρωτοβουλία εξαιρετικά αξιόπαινη.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστώ κύριε Σπηλιωτόπουλε. Θα ήθελα να ζητήσω από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, τον κ. Χρυσοχοΐδη να έρθει στο βήμα.

Κος ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ:

Καλησπέρα σας. Ζητώ συγγνώμη για την καθυστέρηση αλλά συμμετείχα σε μια κυβερνητική σύσκεψη και αποχώρησα από εκεί πριν από λίγο.

Το αντικείμενο της σημερινής συζήτησης εδώ είναι ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον κοινωνικό ζήτημα το οποίο θέλω να σας πω και από την εμπειρία μου και την προηγούμενη αλλά και την τωρινή προσλαμβάνει διαστάσεις και εθνικού ζητήματος εξαιτίας του γεγονότος ότι το φαινόμενο στη χώρα είναι πάρα πολύ ογκώδες και μαζικό.

Και εξηγούμαι αμέσως. Εκπροσωπούμε το 70% περίπου της παράνομης μετανάστευσης στην Ευρώπη. Εκπροσωπούμε το 80% των

συλλήψεων παράνομων μεταναστών, πολιτών δηλαδή που επιχειρούν να μπουν παράνομα στα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειλικρινώς πρόκειται για ένα τεράστιο ζήτημα το οποίο είναι ανθρωπιστικό καταρχήν. Διαχειριζόμαστε κάθε χρόνο περίπου 200.000 ψυχές. Οι οποίοι με τον έναν ή τον άλλο τρόπο εισέρχονται στη χώρα και επιχειρούν είτε να πάνε στην Ευρώπη δια μέσου της Ελλάδας, να την χρησιμοποιήσουν δηλαδή ως χώρα διέλευσης είτε να παραμείνουν εδώ και να πάρουν μια νομιμοποίηση εδώ.

Εκατοντάδες χιλιάδες δυστυχημένες υπάρξεις οι οποίες αναζητούν μια καλύτερη τύχη στην Ευρώπη έρχονται μέσω από τη χώρα μας για να διεκδικήσουν ακριβώς αυτή την καλύτερη τύχη.

Αυτό είναι μια βόμβα, είναι μια βόμβα στα θεμέλια της κοινωνίας, της δημοκρατίας, της κοινωνικής συνοχής. Είναι ένα ογκώδες κοινωνικό ζήτημα πολιτικό, εθνικό το οποίο οφείλουμε και καλούμαστε να διαχειριστούμε.

Η ανθρωπιστική του πλευρά έχει να κάνει με το γεγονός ότι εμείς ως χώρα (...)

Τη χώρα από πλευράς υποδομών και μεταχείρισης φιλόξενη. Δυστυχώς δεν έχουμε τέτοιες υποδομές. Έχουμε αιφνιδιαστεί από τον όγκο και το πλήθος των εισερχομένων με αποτέλεσμα να μην έχουμε προλάβει και για άλλους λόγους πολλούς που τους ξέρετε, οι αντιδράσεις που υπάρχουν στις τοπικές κοινωνίες, να μην υπάρχουν χώροι φιλοξενίας.

Αυτό έχει και μια άλλη επίπτωση εξαιρετικά σημαντική και πολιτική επίπτωση και ταυτόχρονα ανθρωπιστική και διεθνή, επειδή είναι εδώ και ο κος Τσαρμπόπουλος και βλέπω και πανεπιστημιακούς ανάμεσά σας. Είναι η αδυναμία μας να ξεχωρίσουμε αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη από ένα καθεστώς ανθρωπιστικής προστασίας ή ένα καθεστώς παροχής ασύλου.

Δηλαδή δεν παρέχουμε την αναγκαία φιλοξενία και προστασία σε αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη αυτής ως πρόσφυγες γιατί προέρχονται από χώρες ενδεχομένως που είναι σε καθεστώς εμφυλίου πολέμου. Γιατί προέρχονται από χώρες οι οποίες έχουν θρησκευτικές ή φυλετικές διαφορές ή δεν υπάρχει δημοκρατία στη χώρα τους.

Αυτό λοιπόν, είναι ένα τεράστιο έλλειμμα και οδηγεί πολλές φορές τη χώρα σε καταδίκες από τα ευρωπαϊκά ή και διεθνή όργανα τα

οποία έχουν να κάνουν με την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα. Ένα τεράστιο έλλειμμα.

Για παράδειγμα, την ώρα που μπαίνουν κάποιοι, ένα καράβι μέσα στη χώρα ή μια ομάδα από τον Έβρο δεν υπάρχει η δυνατότητα από τη δική μας την πλευρά να υπάρχουν μεταφραστές, ο καθένας δηλώνει ότι θέλει. Λέει ότι είναι Παλαιστίνιος για παράδειγμα, ενώ αν υπήρχαν μεταφραστές διαφόρων γλωσσών και διαφόρων διαλέκτων θα μπορούσαν άμεσα και γρήγορα οι διερμηνείς αυτοί να εντοπίσουν από πού προέρχονται οι συγκεκριμένοι και αν πράγματι είναι από ευαίσθητες, εύφλεκτες περιοχές και να τους παραχθεί καθεστώς προστασίας.

Να σας δώσω ένα δείγμα της συμπεριφοράς μας αυτής, είναι ότι ο μέσος όρος στην Ευρώπη παροχής ασύλου είναι αν δεν κάνω λάθος, κύριε Τσαρμπόπουλε, από 25-35%, εμείς έχουμε εδώ ένα ποσοστό της τάξεως, ένα πολύ χαμηλό ποσοστό που δεν ξεπερνά το 1%.

Και βεβαίως όλοι τώρα εδώ ζητούν άσυλο, ζητούν να προστατευτούν ως πρόσφυγες πράγμα το οποίο δεν ισχύει αλλά δυστυχώς εμείς δεν έχουμε τη δυνατότητα να προστατεύσουμε τους πραγματικούς πρόσφυγες που είναι ιερή υποχρέωσή μας να το κάνουμε και είναι ιερή υποχρέωση κάθε πολίτη, κάθε πολιτισμένου κράτους και κάθε συντεταγμένης και πολιτισμένης κοινωνίας.

Και επίσης, εξαιτίας της αδυναμίας της οποίας έχουμε να φιλοξενήσουμε όλους αυτούς τους ανθρώπους πολλές φορές πολλοί από αυτούς παράνομοι πια, οδηγούνται στην εκμετάλλευση, σε δίκτυα σωματεμπορίας, ναρκωτικών, σε δίκτυα αλητείας, εγκληματικότητας και αυτό έχει επίπτωση σε όλη την πραγματικότητα την κοινωνική που επικρατεί στη χώρα σε μια περίοδο κρίσης και βεβαίως στο στοιχείο της κοινωνικής ειρήνης.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτή είναι η βόμβα η οποία διαρκώς είναι με ένα φωτίλι αναμμένη και κάποια στιγμή θα εκραγεί. Αυτό είναι βέβαιο. Γιατί το πρόβλημα είναι εξόχως κοινωνικό αλλά είναι και πάρα πολύ ογκώδες όπως είπα.

Τι κάνουμε για να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο αυτό. Καταρχήν η βασική μας θέση είναι ότι το πρόβλημα αυτό δεν είναι ελληνικό, δεν είναι ένα εθνικό ζήτημα. Δεν μπορεί κανείς να

υποστηρίζει ότι μια μικρή χώρα όπως η Ελλάδα μπορεί να αντιμετωπίσει ένα τόσο μεγάλο φαινόμενο.

Και το λέω αυτό για όλους μας, όποιες απόψεις και αν έχει κανείς για το ζήτημα. Ακόμα και τις πιο προοδευτικές απόψεις να διαθέτει κανείς πάνω στο ζήτημα δεν μπορεί μια μικρή χώρα να επιλύσει ένα τόσο μεγάλο ζήτημα. Δεν μπορούμε εμείς ως κοινωνία των 10-11 εκατομμυρίων να απορροφήσουμε τις ροές εκατομμυρίων ανθρώπων που αναζητούν μια καλύτερη τύχη στον κόσμο θέλοντας να πάνε στην Ευρώπη. Δεν μπορούμε να το πετύχουμε αυτό αντικειμενικά. Και μάλιστα σε μια περίοδο κρίσης.

Κάναμε θαυμαστά πράγματα. Υποθέτω τα είπε ή θα τα πει η παρισταμένη αρμοδία Υπουργός για τη μετανάστευση, η κυρία Τζάκρη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Κάναμε θαυμαστά ως ελληνική κοινωνία. Έχουμε απορροφήσει και έχουμε ενσωματώσει εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες, νομίμους μετανάστες που ζουν στη χώρα θα έλεγα με υποδειγματικό τρόπο παρά τα προβλήματα που υπάρχουν. Αλλά νομίζω ότι αυτό είναι οριακό πια.

Οριακή η δυνατότητά μας να απορροφήσουμε περαιτέρω και άλλους ανθρώπους. Το πρόβλημα λοιπόν είναι ευρωπαϊκό και όχι ελληνικό. Για αυτό η διαρκής μας προσπάθεια είναι να αναπτύξουμε πολιτικές σε επίπεδο Ευρώπης.

Πρώτα-πρώτα, η φύλαξη των συνόρων. Υπάρχει μια πολύ σημαντική εξέλιξη στη χώρα τα τελευταία χρόνια. Είναι η υπόθεση της ΦΡΟΝΤΕΞ. Η φύλαξη των συνόρων δηλαδή από μια πολυεθνική δύναμη, αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα βρίσκονται 18 χώρες με 23 μέσα πλωτά-εναέρια τα οποία μέσα επιχειρούν στα σύνορά μας, τα χερσαία και τα θαλάσσια.

Είναι μια άμεση γνώση που έχουν οι φίλοι μας, τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το τι συμβαίνει στα σύνορά μας καθημερινά. Και πρέπει να σας πω ότι η εμπειρία είναι εξαιρετική.

Το δεύτερο είναι ότι επιχειρούμε να εφαρμόσουμε μια σειρά από κοινές πολιτικές αποτροπής του φαινομένου ή καταστολής του φαινομένου. Εγώ είμαι υποχρεωμένος εδώ να σας μιλήσω για την αντιμετώπιση του φαινομένου της λαθρομετανάστευσης για αυτό αναφέρομαι σε όλα αυτά τα ζητήματα.

Αναφέρομαι λοιπόν, στη δυνατότητά μας και στην επιδίωξή μας να συνάπτουμε συμφωνίες κυρίως σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρίτες χώρες. Γιατί αντιλαμβάνεσθε πόσο δύσκολο είναι για την Ελλάδα να συνάψει μια συμφωνία επανεισδοχής με το Μπαγκλαντές για παράδειγμα ή με το ανύπαρκτο στην Ελλάδα Αφγανιστάν. Δεν υπάρχει δηλαδή διπλωματική εκπροσώπηση. Ή με το πολύ δύσκολο Πακιστάν κ.ο.κ. Ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τη δυνατότητα να το πραγματοποιεί αυτό.

Τρίτον, επιχειρούμε με πολιτικές να ενθαρρύνουμε τον εθελοντικό επαναπατρισμό. Ήδη πριν από 3 μέρες υπογράφηκε μια σύμβαση από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με μη κυβερνητικές οργανώσεις για να αρχίσει να λειτουργεί ένα πρόγραμμα εθελοντικού επαναπατρισμού το οποίο με κίνητρα μπορεί ο παράνομος μετανάστης που είναι εδώ να επιστρέψει στη χώρα του, να του πληρωθεί το εισιτήριο και κάποια έξοδα και να του δοθεί κάποια βοήθεια προκειμένου να αποκατασταθεί επαγγελματικά στη χώρα του.

Επίσης, προωθούνται πολιτικές ομαδικών επαναπροωθήσεων, ευρωπαϊκών επαναπροωθήσεων έτσι ώστε να είναι δυνατή η επαναπροώθηση μεταναστών από μια συγκεκριμένη χώρα όταν αυτές οι επιχειρήσεις γίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο από δυο, τρεις, τέσσερις ή και παραπάνω χώρες.

Πρέπει να πω ότι προσφάτως ήρθε για κύρωση στο Συμβούλιο Υπουργών και η συμφωνία επανεισδοχής με την Τουρκία. Γιατί το αναφέρω αυτό; Η Τουρκία είναι χώρα κλειδί. Το 90% του δικού μας προβλήματος προέρχεται από την Τουρκία.

Και όσο οι βόρειες αφρικανικές χώρες, οι χώρες της Μαγκριέμπ, η Λιβύη, η Αίγυπτος συνάπτουν συμφωνίες με χώρες της νοτίου Ευρώπης την Ιταλία, τη Γαλλία, την Ισπανία κλπ., και περιορίζεται από εκεί το φαινόμενο άλλο τόσο οι ροές οδηγούνται μέσω Τουρκίας η οποία αδρανεί, δεν φυλάσσει τα σύνορά της και το φαινόμενο καθημερινά διογκώνεται και διοχετεύεται στη Ευρώπη μέσω της Ελλάδας.

Ήρθε λοιπόν ένα κείμενο συμφωνίας επανεισδοχής με τους Τούρκους, Ευρωπαϊκής Ένωσης της Τουρκίας, μιας και η διμερής συμφωνία σχεδόν ουδέποτε λειτούργησε. Από τα 80.000 αιτήματα περίπου που υποβλήθηκαν τα τελευταία 9 χρόνια που λειτουργεί η

συμφωνία μόλις 2.400 αιτήματα ικανοποιήθηκαν όλα αυτά τα χρόνια. Αντιλαμβάνεσθε ότι υπήρξε μια άρνηση από την πλευρά της Τουρκίας να εφαρμόσει τη συμφωνία.

Αντιλαμβανόμαστε ότι και οι Τούρκοι έχουν προβλήματα, ωστόσο υπάρχει ένα ζήτημα εφαρμογής πια συμφωνηθέντων. Και ελπίζουμε ότι σύντομα αυτή η συμφωνία θα κυρωθεί αφού λυθούν κάποια επιμέρους προβλήματα που υπάρχουν και θα αρχίσει η Τουρκία πια να υλοποιεί τα συμφωνηθέντα με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από εκεί και πέρα στο εθνικό πεδίο θέλω να σας πω ότι εμείς έχουμε αποφασίσει μια δραστική πολιτική. Έχουμε κλείσει εντελώς τα σύνορά μας της εξόδου. Γιατί; Διότι όσο τα σύνορά μας είναι ανοιχτά και όσο εμείς παριστάνουμε τους κουτοπόνηρους και στέλνουμε ως χώρα του Σένκεν σε χώρες της Ευρώπης πολίτες τρίτων χωρών χωρίς παραστατικά έγγραφα και παράνομα, τόσο τα δίκτυα και τα κυκλώματα της διακίνησης θα στέλνουν στην Ελλάδα κόσμο.

Και το μήνυμα στα κυκλώματα αυτά είναι ότι δεν θα περάσετε από την Ελλάδα. Και δεν θα περάσουν θέλω να σας πω γιατί αν συνεχίσουν να περνάνε θα γεμίσει η χώρα δυστυχημένους ανθρώπους τους οποίους δεν μπορούμε να διαχειριστούμε. Και δημιουργείται ένα τεράστιο ανθρωπιστικό ζήτημα.

Το δεύτερο που κάνουμε είναι ένας επανασχεδιασμός για τη φύλαξη των συνόρων. Δεν θα σας κουράσω με τα επιχειρησιακά. Το τρίτο που κάνουμε είναι να αρχίσουμε την προετοιμασία για τη δημιουργία χώρων φιλοξενίας όπου τα screening centers. Δηλαδή τι σημαίνει αυτό; Ότι όταν έρχεται ένας αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών, πολιτών από τρίτες χώρες που θέλουν να μπουν στη χώρα γίνεται ένας διαχωρισμός. Σε αυτούς που ζητούν άσυλο και πρέπει να τους χορηγηθεί άσυλο, θα αναφερθώ στη συνέχεια.

Σε αυτούς οι οποίοι θέλουν παράνομα να εισέλθουν στη χώρα ως μετανάστες. Και βεβαίως αυτοί οι οποίοι διακινούν τους μετανάστες, οι εγκληματίες, οι κακοποιοί, οι διακινητές. Τώρα είναι όλοι μαζί με αποτέλεσμα αυτά που σας περιέγραψα στην αρχή.

Με διερμηνείς, με προσωπικό που μπορεί να υποστηρίξει κοινωνικά όλους αυτούς τους ανθρώπους έτσι ώστε η χώρα να αποκτήσει υποδομές υποστήριξης και διαχείρισης ανθρωπιστικής αυτών των ανθρώπων όσο διάστημα θα βρίσκονται στη χώρα.

Έτσι ώστε πραγματικά να γίνουμε μια χώρα η οποία φιλοξενεί τους ανθρώπους με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στις ατομικές ελευθερίες, τα δικαιώματά τους και τη δυνατότητά τους φεύγοντας από εδώ να θυμούνται ότι φιλοξενήθηκαν σε μια χώρα η οποία τους σεβάστηκε. Και να αποδοθεί το άσυλο σε αυτούς που το έχουν ανάγκη και να το απολαύσουν με βάση το διεθνές δίκαιο, το δίκαιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της Ύπατης Αρμοστείας.

Επίσης, προχωρούμε στην εφαρμογή μιας νέας πολιτικής ασύλου. Υπάρχει ένα έτοιμο σχέδιο νόμου το οποίο θα επιχειρήσουμε να φέρουμε το επόμενο διάστημα στο Κοινοβούλιο, το οποίο ουσιαστικά απαντά σε αυτές τις αδυναμίες που ανέφερα προηγουμένως.

Μια ανεξάρτητη αρχή ουσιαστικά η οποία θα εξετάζει τα αιτήματα ασύλου με τρόπο αντικειμενικό και θα αποδίδει την ιδιότητα του πρόσφυγα σε αυτόν που τη ζητάει, σε αυτούς που την έχουν ανάγκη.

Νομίζω ότι εάν μπορέσουμε να εφαρμόσουμε όλες αυτές τις πολιτικές θα μπορέσουμε στη συνέχεια να διαχειριστούμε με πιο αποτελεσματικό τρόπο το θέμα της λαθρομετανάστευσης, το θέμα του ασύλου και το θέμα το μεταναστευτικό στη χώρα γενικότερα.

Πριν κλείσω όμως, θα επανέλθω σε αυτό που είπα κάποια στιγμή στη μέση της ομιλίας μου. Ότι δηλαδή το πρόβλημα δεν μπορεί να αποτελεί διαχείριση ενός μέλους-κράτους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι εθνικό ζήτημα με τη στενή έννοια.

Είναι εθνικό ζήτημα με την έννοια της βόμβας στην κοινωνική ειρήνη, αλλά από την άλλη πλευρά είναι ένα ευρωπαϊκό ζήτημα και παγκόσμιο ζήτημα, στη συγκεκριμένη περίπτωση ευρωπαϊκό ζήτημα, που πρέπει να διαχειριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πολιτικές της.

Εδώ πρέπει να πω ότι δυστυχώς η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδεικνύει μια συμπεριφορά η οποία δεν βάζει ψηλά στην ατζέντα των ενδιαφερόντων της τη μετανάστευση. Κάπου υπάρχει ως γνωστόν η ευρωπαϊκή δυστοκία, η ευρωπαϊκή υποκρισία και η αποφυγή ανάληψης ευθυνών.

Το πρόβλημα είναι κοινό, ανήκει σε όλους. Και κατ' αυτή την έννοια έχουν υποχρέωση οι ευρωπαίοι ηγέτες και στο επίπεδο του Συμβουλίου Κορυφής και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο

Κοινοβούλιο, στα συμβούλια Υπουργών να αναλάβουν όλοι τις ευθύνες τους.

Και αυτό επιχειρούμε να κάνουμε μέσα από την προσπάθεια και την παρουσία μας σε όλα τα ευρωπαϊκά όργανα.

Εγώ θα έλεγα κλείνοντας, ότι αυτό που πρέπει να κάνουμε εμείς είναι να προσαρμοστούμε στις επιταγές του διεθνούς δικαίου, του ευρωπαϊκού δικαίου έτσι ώστε να είμαστε μια χώρα η οποία συμπεριφέρεται στους ανθρώπους με τρόπο αξιοπρεπή και με σεβασμό στην προσωπικότητά τους και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Και από την άλλη, να διεκδικήσουμε όχι για λόγους τόσο οικονομικούς αλλά κυρίως για λόγους πολιτικούς και διπλωματικούς και λόγους ισχύος τη δυνατότητά μας να διαχειριστούμε αυτό το τεράστιο κοινωνικό θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ κύριε Υπουργέ. Θα συνεχίσουμε κατευθείαν με το δεύτερο πάνελ.

Τελευταία αλλά εξίσου σημαντική και η τοποθέτηση του κ. Παπαδάκη.

Κος ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημάδη. Καλησπέρα σας. Να ευχαριστήσω θερμότατα το Κέντρο Ερευνών Προοδευτικής Πολιτικής και τον Πρόεδρο τον Γιάννο τον Παπαντωνίου για την πολύτιμη πρόσκληση να είμαι σε μια εξαιρετική ημερίδα και το εννοώ.

Και αν μη τι άλλο οι δύο τελευταίες και όλες οι υπόλοιπες αλλά ειδικά οι δύο τελευταίες ομιλίες οι οποίες εστίασαν στην αποδόμηση μύθων που εν πάση περιπτώσει και το πνεύμα και η στρατηγική με βρίσκει σύμφωνο, με προκαλούν να πράξω κάτι ανάλογο.

Θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω με ένα γάμο, να τελειώσω με ένα φόνο και ενδιάμεσως τα 10 μου λεπτά να τα περιορίσω σε 3 μύθους και μια υπόθεση εργασίας.

Ο γάμος. Κάπου στις αρχές της δεκαετίας του '90 στο Λονδίνο προσφεύγει μια νεαρή ινδικής καταγωγής προκειμένου να λύσει το γάμο της προβάλλοντας το επιχείρημα μάλλον όχι οικείο τότε, ότι αποτελεί προϊόν καταναγκασμού. Λόγω του γεγονός ότι εξαιτίας του εικαστικού κλπ. ήταν προϊόν καταναγκασμού.

Σε πρωτοβάθμιο επίπεδο αποφαινεται ότι δεν μπορεί γιατί έχει να κάνει με τα πολιτισμικά ειωθότα κλπ., σε δευτεροβάθμιο λύνει το γάμο θεωρώντας ότι το γεγονός ότι πρόκειται για προϊόν καταναγκασμού επικυριαρχεί πολύ πιο κοντά έτσι και αλλιώς στις σημάνσεις της ελευθερίας με δυτικούς όρους.

Είναι λίγο μετά, ένα χρόνο μετά για την ακρίβεια που ο Γουίλκιμ Λίκα, διαπρεπής πολιτικός φιλόσοφος θα διατυπώσει την ηθικά φιλελεύθερη θεωρία για τα δικαιώματα των μειονοτήτων και θα εγκαθιδρύσει το ρεύμα του ηθικού φιλελευθερισμού.

Στην πραγματικότητα ο τρίτος μύθος που θα αναφερθώ αφορά σε αυτό το γεγονός. Επιτρέψτε μου να πάω πολύ γρήγορα σε δυο άλλους όμως που συνδέονται μαζί του.

Πρώτος μύθος, ο μπερλουσκόνια διατυπωμένος με πολύ συγκεκριμένο τρόπο αλλά περιρρέει ωστόσο, ότι κοιτάζτε να δείτε γενικά η Αριστερά και η Κεντροαριστερά προωθεί την ατζέντα της πολυπολιτισμικότητας επειδή οι μετανάστες ψηφίζουν Αριστερά.

Είναι γεγονός ότι οι μετανάστες ψηφίζουν Αριστερά. 38% τα αριστερά κόμματα στο γενικό πληθυσμό της Νορβηγίας, 79% στους μη δυτικούς μετανάστες. 80% και πλέον των μουσουλμάνων της Σουηδίας αριστερά, 36% των Τούρκων, 69% των Μαροκινών, 43% Σουριναμέζων και 35% από τις Ολλανδικές Αντίλλες ψηφίζουν εργατικούς στην Ολλανδία όταν 21,2% είναι στο γενικό πληθυσμό το ποσοστό κλπ.

Είναι όμως αυτή η αιτία που τα αριστερά κόμματα και τα κεντροαριστερά κόμματα προωθούν την ατζέντα όσο την προωθούν της πολυπολιτισμικότητας;

Αντιθέτως θα μπορούσε κανείς γιατί δεν προκύπτει μια τέτοια συσχέτιση με κανένος τύπου πολιτική ανάλυση και προσπαθώ να είμαι όσο το δυνατόν λιγότερο biased γίνεται, αλλά δεν προκύπτει. Προκύπτει όμως κάτι άλλο, ότι ο ευκολότερος τρόπος να ιδρύσεις αυτή τη στιγμή βιώσιμο κομματικό σχηματισμό στην Ευρώπη ο οποίος να έχει μια κοινοβουλευτική παρουσία γρήγορα είναι να κινηθείς λίγο πέρα από τα δεξιά, να υιοθετήσεις μια σκληρή αντιμεταναστευτική ορολογία και να μείνεις εκεί. Σε βάζει στη Βουλή, οπουδήποτε στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή και αυτό είναι πρόβλημα.

Και γιατί είναι πρόβλημα. Πάμε στο δεύτερο. Γκρόσο-μόντο όταν μιλάμε για μετανάστευση, νομίζω ότι αναφερόμαστε σε δύο πράγματα, σε χιλιάδες αλλά σε δύο. Στον έλεγχο των ροών ή στη διαχείριση των ροών, αυτό είναι το ένα. Ποιος μπαίνει, ποιος βγαίνει και πως. Και το δεύτερο τι κάνεις με τους ανθρώπους που είναι ήδη μέσα.

Συνδέονται; Προφανώς συνδέονται. Αλλά το δεύτερο αν μου επιτρέπετε και νομίζω αν παρακολούθησα καλά και την κυρία Λυμπεράκη και τον κ. Πανούση σε αυτή την κατεύθυνση κινήθηκαν και παρακαλώ να με διορθώσουν αν κάνω λάθος, το δεύτερο είναι εξαιρετικά σημαντικό. Και είναι εξαιρετικά σημαντικό σε χώρες όπως είναι η Ελλάδα.

Ποιος είναι ο δεύτερος μύθος; Μα η ανεκτικότητα στην Ευρώπη είναι αξιακά εδραιωμένη και ως τέτοια δεν απειλείται απλά εν πάση περιπτώσει με όρους real politic κάτι πρέπει να κάνουμε. Το κομμάτι της real politic και πως αποδομείται με οικονομικούς όρους το έκανε εξαιρετικά η κυρία Λυμπεράκη και το κάνει με εμπειρικά εδραιωμένες μελέτες της, δεν θα το επιχειρήσω.

Θα μείνω λίγο στο περί αξιακού. Προφανώς η ανεκτικότητα δεν είναι αξιακά εδραιωμένη. Η ανεκτικότητα το λέει πολύ καιρό πριν ο Σουμπέτερ και το λέει με άλλους όρους ο Ντρίβιντ Γκίλμπορν πολύ πρόσφατα, δηλαδή τούτη εδώ τη δεκαετία.

Η ανεκτικότητα καθόλου αξιακά εδραιωμένη δεν είναι. Δεν είναι ότι είμαστε οι καλύτεροι άνθρωποι του κόσμου και ξαφνικά επειδή εμείς βρήκαμε τα πάντα βρήκαμε και αυτό.

Στη συνθήκη του Άουξμπουργκ που πρωτοεμφανίζεται η θρησκευτική ανεκτικότητα είναι γιατί σφαζόμασταν μεταξύ μας 100 χρόνια στους θρησκευτικούς πολέμους, ξεμείνανε από εργατική δύναμη και δεν υπήρχε κόσμος να δουλέψει τα χωράφια και εν πάση περιπτώσει έπρεπε να εφευρεθεί κάτι και έγινε η συνθήκη του Άουξμπουργκ. Περί αυτού πρόκειται.

Και αναφέρομαι με όρους σφαγής γιατί έτσι και αλλιώς δεν είμαστε πολλά βήματα μακριά από το να φάμε τις σάρκες μας στην Ευρώπη και το ξέρουμε πολύ καλά.

Άρα αυτός ο μύθος τον οποίο αποδομεί ακόμα καλύτερα ο Ντρίβιντ Γκίλμπορν μιλώντας για το θεσμικό ρατσισμό, λέει ότι όπου

υποχωρεί ο κλασικός ρατσισμός εμφανίζεται ο θεσμικός και κάνει μια χαρά την ίδια δουλειά.

Το Σάββατο μου σπάσανε για δεύτερη φορά το αυτοκίνητο μέσα σε δύο μήνες, πήγα στην ασφάλεια, έκανα την καταγγελία, ήταν και το ίδιο χτύπημα αλλά ήταν άλλου τύπου η κλοπή. Καλά, εντάξει, είναι συμμορίες πιθανόν Αλβανών ή Πακιστανών. Γιατί παιδιά ακριβώς Αλβανών ή Πακιστανών; Μου είχαν πάρει και ρούχα. Γιατί αυτοί παίρνουν ρούχα, αποκλείεται να είναι τζάνκι ή κάτι άλλο; Όχι, αυτοί παίρνουν ρούχα.

Δεν θα τους πιάσουν για να το αποδείξουν ποτέ αλλά εν πάση περιπτώσει ήταν σαφής η απάντηση κατευθείαν. Αλήθεια, ψέματα, έχω δίπλα μου τον διαπρεπή εγκληματολόγο θα μου πει αν όντως τελικά έχει εμπειρική εδραίωση ή οποιαδήποτε εδραίωση ένα τέτοιο επιχείρημα. Νομίζω ότι κοροϊδεύομαστε όμως αν πιστέψουμε ότι με τέτοια πράγματα δημιουργούμε την αποδόμηση του οποιουδήποτε ρατσισμού.

Τρίτος μύθος. Η απόλυτη επικυριαρχία του ηθικού φιλελευθερισμού στον οποίο αναφέρθηκα στην αρχή. Δηλαδή, η επικυριαρχία μιας ρεαλιστικής προσέγγισης που ωστόσο αναγνωρίζει σοβαρότατα δικαιώματα έναντι μιας άλλης προσέγγισης η οποία είναι αξιακά σχετικιστική.

Ο ηθικός φιλελευθερισμός ήρθε ως μια αναγκαιότητα, είναι γεγονός. Και είναι γεγονός γιατί; Γιατί είχε κινηθεί το επικυρίαρχο πολιτικό με όρους πολιτικής θεωρίας και κοινωνικής θεωρίας παράδειγμα, δηλαδή το Τεϊλοριανό, το Κοινοτιστικό, το Αριστοτελικό, είχε κινηθεί συχνά και σε αφέλειες.

Είχε κινηθεί και με όρους αξιακού σχετικισμού. Είχε εκβάλει σε αφέλειες. Και έτσι παγίδευσε τη συζήτηση των υπερασπιστών της πολυπολιτισμικότητας αν θέλετε, συχνά στον τρόπο της κυριολεξίας. Δεν λέγαμε τα πράγματα με το όνομά τους, τα λέγαμε λίγο πιο κομψά, τα λέγαμε λίγο πιο μεταφυσικά ή αφηρημένα και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να χάνουν σε επιχειρήματα.

Στην πραγματικότητα όμως όταν ήρθε ο ηθικός φιλελευθερισμός, όταν πρωτοεμφανίστηκε το '95 και εδραιώθηκε το 2000 και βεβαίως με την εύνοια της 11^{ης} Σεπτεμβρίου αναδείχθηκε ακόμα περισσότερο,

τι είπε; Είπε ότι δεν μπορούμε να είμαστε ανεκτικοί με όλους. Σωστά. Θυμίζω τη διοίκηση στο Λονδίνο.

Γιατί; Γιατί βεβαίως υπάρχουν κανόνες και υπάρχουν αξιακές προσδέσεις και αυτές ας φύγουμε από το ιδανικό της αυθεντικότητας, ας φύγουμε από την ιδέα ότι αναγνωρίζουμε τους πάντες επειδή είναι διαφορετικοί και ας πάμε σε κάτι λίγο πιο λογικό. Αρδεύεται από τη θεωρητική κληρονομιά του Πέτιτ και πολύ κάνει και τι λέει;

Εν ολίγοις λέει ότι χρειαζόμαστε γενικές αρχές ξανά για να δούμε ποιον ανεχόμαστε. Χρειαζόμαστε την αρχή της ελευθερίας στη μορφή του μη καταναγκασμού. Χρειαζόμαστε το ηθικό της ηθικής αυτονομίας και βεβαίως χρειαζόμαστε μια ηθική αυτονομία που να συνδέεται με το δικαίωμα στην επιλογή. Πολύ δύσκολα θα έλεγε κανείς ότι όλα αυτά δεν είναι σωστά.

Ναι, αλλά επιστρέφουμε σε μια θεμελιώδη συζήτηση ποιος βάζει τους κανόνες και ποιος βάζει τα όρια της αναγνώρισης. Το πολύ δύσκολο θα διαφωνούσες όταν αρχίζει και εξειδικεύεται με όρους πολιτικής πρακτικής και περνάει στη διαχείριση των δικαιωμάτων των εθνοπολιτισμικά διαφορετικών και δη των μεταναστών, δηλαδή περνάει στο πού δίνεις δικαίωμα στην αυτοδιακυβέρνηση και πού όχι, τι σημαίνει ακριβώς πολυεθνικό δικαίωμα, είναι για όλους το ίδιο;

Και τι συμβαίνει σε extreme ή σε radical θρησκευτικές –και το είπε πολύ καλά ο Γιάννης ο Πανούσης- θρησκευτικά επικαθορισμένες μειονότητες και πάει λέγοντας. Και τελικά δικαίωμα υπερεκπροσώπησης ναι αλλά όχι σε όλους.

Εν ολίγοις όταν άρχισε πλέον να εμφανίζει τις πρακτικές του συνδηλώσεις και ξανά λέω να νομιμοποιείται από την 11^η Σεπτεμβρίου και ότι ακολούθησε, όλη αυτή η ιστορία έδειξε και υπενθύμισε κάτι που έλεγε πάρα πολύ καλά ο Μάικλ Απλ, όταν έλεγε ότι εν πάση περιπτώσει και το έλεγε και ο Έντουαρντ Σαϊντ, αυτός δεν πρόλαβε να δει τη συζήτηση γιατί έφυγε, αλλά έλεγε ότι ναι, αλλά αν είναι να επιστρέψουμε σε αυτόν που ιστορικά δημιούργησε το πρόβλημα του ρατσισμού και του ελλείμματος στην αναγνωρισιμότητα για να το λύσει μάλλον κάπου κάνουμε κάτι λάθος.

Όταν του απάντησε μια ομάδα συντηρητικών διανοουμένων στις ΗΠΑ ότι μα εδώ είμαστε έθνος μεταναστών και εμείς ξέρουμε καλύτερα και εν πάση περιπτώσει ως έθνος μεταναστών ξέρουμε να

συμβιβαζόμαστε και ξέρουμε να δομούμε με ορθολογικά κριτήρια την ανεκτικότητα, η ανταπάντηση ήταν η εξής. Ναι, είμαστε έθνος μεταναστών και όλοι ήρθαμε εδώ ως μετανάστες. Μόνο κάποιοι ήταν από πάνω από τα αμπάρια και κάποιοι ήταν αλυσοδεμένοι από κάτω. Δεν ήρθαμε όλοι με τον ίδιο τρόπο.

Η ιστορικότητα είναι πάντα εκεί και η ιστορικότητα θεμελιώνει την ιστορική έξη κυριαρχίας. Όπου το main stream group αναπτύσσει το δικαίωμα στην κυριαρχία. Και συχνά αυτό το δικαίωμα στην κυριαρχία μπορεί να νομιμοποιηθεί με αναφορές στο δίκαιο του αίματος και όχι στο δίκαιο του εδάφους.

Όταν όλα αυτά όμως συμβαίνουν στην πραγματικότητα και αποδομητικά και παραλυτικά για λόγους τους οποίους ανέπτυξε με πολύ συγκεκριμένα επιχειρήματα αναφορικά και με το ΑΕΠ και με την παραγωγικότητα κλπ. η κυρία Λυμπεράκη αλλά δεν θα επανέλθω και αποδομητικά όμως και παραλυτικά τι λες; Λες σε ένα κατά τεκμήριο παραγωγικό εργατικό δυναμικό ότι το καλύτερο που έχεις, όπως έλεγαν παλιά οι Γάλλοι κοινωνιολόγοι, το καλύτερο που έχεις να αντιμετωπίσεις ως όνειρό σου είναι η πραγματικότητα. Και η πραγματικότητα είναι αδιέξοδη.

Άρα μέχρι εδώ. Άρα στην καλύτερη πάρε το εισιτήριο και φύγε. Αν μείνεις όμως μέσα θα πάμε μέχρι εδώ. Το γιατί η Ελλάδα ανέπτυξε και ψήφισε πολύ γρήγορα ένα νόμο για την διαπολιτισμική εκπαίδευση που πραγματικά πατάει σε ότι πιο σύγχρονο για εκείνη την εποχή για το '96 και τελικά δεν εφάρμοσε σχεδόν τίποτα είναι ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα.

Ποια είναι η υπόθεση εργασίας και με αυτήν κλείνω για να πάω και στο φόντο. Η υπόθεση εργασίας είναι η εξής. υπάρχει συντηρητική παλινόρθωση; Νομίζω ότι υπάρχει συντηρητική παλινόρθωση και βεβαίως κανείς πρέπει να είναι προσεκτικός με όρους συντηρητικός-προοδευτικός αλλά εδώ είμαστε το Κέντρο Ερευνών Προοδευτικής Πολιτικής οπότε μου επιτρέπετε να είμαι πιο ευέλικτος με αυτούς τους όρους.

Ναι, υπάρχει συντηρητική παλινόρθωση, βεβαίως και είναι σαφής. Και πατάει σε μύθους οι οποίοι πατάνε σε στερεότυπα που ωστόσο εμφανίζονται ως αυτονόητα.

Και εδώ πάμε στον άλλο τρόπο, τον τρόπο του περιττού. Αν ο τρόμος επί κυριολεξίας είναι ένας ο τρόμος περί αιρετού είναι ένας δεύτερος πολύ πιο επικίνδυνος τρόμος. Ότι να μην κάνουμε το κάτι παραπάνω, να μην ρισκάρουμε μια γνήσια πολιτική ενσωμάτωσης που ξέρουμε πως μπορεί να γίνει. Ξέρουμε πως ακόμα και σε συνθήκες ή κυρίως σε συνθήκες καταγιστικής οικονομικής κρίσης ξέρουμε με τι εργαλεία μπορείς να ενσωματώσεις αν κάνεις γνήσια διάγνωση αναγκών, αν κατέβεις στο πεδίο, αν αντιμετωπίσεις την κοινωνική ευπάθεια ως κοινωνική ευπάθεια και όχι ως κάτι άλλο.

Άρα όχι με αναγωγή στο δίκαιο του αίματος. Αν τα κάνεις όλα αυτά φτιάχνεις μια κοινωνία στην οποία ή τουλάχιστον εν πάση περιπτώσει δεν αποτρέπεις το ενδεχόμενο μια κοινωνία να λειτουργεί ενσωματωτικά και λειτουργώντας ενσωματωτικά να μην πάθεις αυτό που πάθαινες επί πολλές δεκαετίες στη Θράκη. Μα τους απομόνωνες, μα τους περιθωριοποιούσες, μα δεν τους έδινες τη δυνατότητα ή την πρόσβλεψη σε κάτι καλύτερο ώστε να μην χρειαστεί να ακούσουνε ποτέ το Χότζα.

Στο φόνο θα αναφερόμουνα μόνο στην υπόθεση του Τέο Βαν Γκογκ του σκηνοθέτη το 2005 στην Ολλανδία. Τον σκότωσαν επειδή είχε σε μια ταινία του χαράξει σε ένα βασανισμένο σώμα διάστικτους στίχους από το Κοράνι.

Αυτό νομιμοποίησε ένα σκληρό αντιμεταναστευτικό ρεύμα με το εξής επιχείρημα. Μα πόση άλλη ανεκτικότητα η οποία μπορεί να εκβάλει σε αυτή την επικυριαρχία μιας μισαλλόδοξης θρησκείας κλπ.

Να το πω όμως λίγο ανάποδα; Ήταν ο μόνος ή ήταν η πρώτη ιστορία που με θρησκευτικούς ή μισαλλόδοξους όρους στην Ευρώπη της ανεκτικότητας, στην Ευρώπη της πολυπολιτισμικότητας κινηθήκαμε εναντίον του διαφορετικού; Έλεος, ούτε κατά διάνοια.

Άρα όταν ερμηνεύεις τους φόνους με τέτοιας τάξεως κριτήρια το πιθανότερο είναι να ξανασυμβούν εναντίον σου.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι γράφτηκε με τον καλύτερο τρόπο ο επίλογος του σημερινού συνεδρίου. Ευχαριστούμε πάρα πολύ όλους για την παρουσία σας και στο επανιδείν.

*****